

De NEDER
LANDSE
OPERA

De NEDER
LANDSE
OPERA

Europees partner

C/M/S/

Law.Tax

De Nederlandse Opera

Jaarverslag / **Annual report** 2010

5	Voorwoord
6	Foreword
9	Jaarverslag
10	Annual report
45	Producties/ Productions 2010
46	Le nozze di Figaro
48	Der fliegende Holländer
50	Il prigioniero/Hertog Blauwbaards burcht
52	Émilie
54	Les Troyens
56	Turandot
58	Altre Stelle
60	A Dog's Heart
62	Don Chisciotte in Sierra Morena
64	L'elisir d'amore
66	Les vèpres siciliennes
68	Roméo et Juliette
70	Die Soldaten
72	Fidelio
74	Prestatieverantwoording 2010
76	Statistical overview 2010
78	Financial policy
79	Financieel beleid
82	Balans en Functionele exploitatierekening
84	Balance and Functional income and expenditure account
87	Tableau de la troupe
88	Colofon/ Colophon

Het jaar 2010 mag met recht roerig worden genoemd: artistieke hoogtepunten in de programmering van De Nederlandse Opera gingen gepaard met een verhitte discussie over de voorgenomen vermindering van de financiering voor kunst en cultuur. De in het regeerakkoord aangekondigde maatregelen hebben in het najaar geleid tot acties van de sector waarbij ook De Nederlandse Opera op een artistiek verantwoorde wijze van zich heeft laten horen.

In de organisatie zijn onder het motto 'investeren in de toekomst' eerder geïnitieerde ontwikkelingen moedig doorgezet en daarin zijn belangrijke vorderingen geboekt. De organisatie is versterkt met een afdeling Fondsenwerving en Relatiebeheer. Diverse marketingacties en activiteiten zorgen ervoor dat het aandeel van jong publiek bij De Nederlandse Opera groeiende is. De internationale bekendheid neemt toe dankzij vele samenwerkingsverbanden met buitenlandse operahuizen en goede zichtbaarheid via diverse traditionele en nieuwe media. Het beleid op het gebied van Educatie & Participatie en Personeel & Organisatie is nader uitgewerkt en vertaald in ambitieuze toekomstplannen. Na definitief besluit van het bestuur en de Raad van Toezicht in februari 2010 is het afgelopen jaar begonnen met de voorbereidingen voor de renovatie van het Decoratelier in Amsterdam-Zuidoost.

In 2010 werd De Nederlandse Opera in opdracht van het Ministerie van OCW beoordeeld door een internationale Visitatiecommissie. De zorgvuldigheid waarmee de visitatie is uitgevoerd en de beoordeling van de Visitatiecommissie geven vertrouwen in de toekomst. De Visitatiecommissie was zeer lovend over het hoge niveau van prestaties op artistiek en zakelijk gebied. De directie rekent erop dat het opgebouwde 'kapitaal' door het Ministerie in het ontwerp van de nieuwe basisinfrastructuur op zijn waarde wordt geschat en dat de condities voor verdere ontwikkeling van de kunstvorm in Nederland worden gewaarborgd.

Onder de zaken die een belangrijke rechtstreekse invloed kunnen gaan hebben op het functioneren van De Nederlandse Opera zijn de ontwikkelingen in de omroepwereld en mogelijke herinrichting van het orkestenbestel essentieel. Wij vertrouwen erop dat de beleidskeuzes die cruciaal zijn voor de artistieke prestaties van De Nederlandse Opera door het Ministerie met de allergrootste zorgvuldigheid zullen worden gemaakt, rekening houdend met de langetermijnplanning van het gezelschap.

De reeds genomen maatregelen van de overheid (geen prijs- en looncompensatie en hogere btw voor podiumkunsten) treffen

---

Foreword

The year of 2010 can justifiably be referred to as a turbulent one: artistic high points in the programming of De Nederlandse Opera coincided with heated discussion about the proposed subsidy cutbacks for culture and the arts. The measures announced in the coalition agreement led to protest campaigns by the sector in the autumn. De Nederlandse Opera also added its voice to protests in an artistically appropriate manner.

Within the organisation previously initiated developments have been courageously continued under the motto 'investing in the future', with significant progress having been made. The organisation has been bolstered with a Fundraising department. Various marketing campaigns and activities ensure that the number of young people attending productions of De Nederlandse Opera continues to increase. The company enjoys growing international renown thanks to its numerous collaborations and ties with opera houses abroad and its good visibility via various traditional and new media. The policy in the areas of Education and Participation and Human Resources has been worked out in greater detail and translated into ambitious plans for the future. Following the definitive decision of the board of directors and the Board of Governors in February 2010, preparations were begun during the past year for the renovation of the Set Workshop in Amsterdam South-East.

In 2010, De Nederlandse Opera was visited by an international evaluation committee at the behest of the Dutch Ministry of Education, Cultural Affairs and Science. The care with which the evaluation was carried out and the evaluation committee's assessment inspire confidence in the future. The committee was full of praise for the high level of achievement in both the artistic and commercial spheres. The board of directors trusts that the reputation built up by De Nederlands Opera will be appropriately valued by the Ministry in designing the new basic infrastructure and that the conditions enabling the further development of this art form in the Netherlands will be safeguarded.

The developments in the public broadcasting sector and the possible restructuring of the orchestral establishment are among the most crucial issues that could significantly affect the functioning of De Nederlandse Opera. We trust that the policy choices vitally affecting De Nederlandse Opera's artistic achievements will be made by the Ministry with the greatest of care, taking the company's long-term planning into account.

ook De Nederlandse Opera ernstig. De door de Gemeente Amsterdam en het Rijk aangekondigde bezuinigingen op kunst en cultuur zijn bedreigend voor de sector. Het bestuur vertrouwt op continuïteit omdat De Nederlandse Opera voldoet aan de door de Staatssecretaris geformuleerde criteria.

De Raad van Toezicht en de directie zijn tevreden met de hoge kwaliteit van de producties en voorstellingen en het in het verslagjaar uitgevoerde beleid, constaterend dat De Nederlandse Opera voor het culturele leven in de stad en Nederland grote waarde heeft en tot de internationale top behoort. We rekenen daarom op een breed draagvlak bij politici en beleidsmakers voor behoud van financiering op een zodanig niveau dat De Nederlandse Opera deze complexe en veelzijdige kunstvorm aan een breed publiek kan blijven bieden en verder ontwikkelen.

Wij danken alle medewerkers en samenwerkingspartners voor hun betrokkenheid en inzet.

Pierre Audi
Truze M. Lodder

The measures already taken by the government (no wage and price indexation and increased Dutch VAT for the performing arts) also have a serious impact on De Nederlandse Opera. The cutbacks regarding art and culture announced by the Municipality of Amsterdam and the government pose a threat to the sector. The board of directors trusts that there will be continuity, since De Nederlandse Opera meets the criteria formulated by the state secretary.

The Board of Governors and the board of directors are satisfied with the high quality of the productions and performances and with the policy carried out in the year under review, concluding that De Nederlandse Opera is of great value to cultural life in Amsterdam and the Netherlands and that it ranks among the top international opera companies. For these reasons we count on a broad support base among politicians and policy makers for the maintenance of a level of financial support that allows De Nederlandse Opera to continue offering this complex and multifaceted art form to a wide public and to further its development.

We would like to thank all our staff and co-operating partners for their dedication and commitment.

Pierre Audi
Truze M. Lodder

Artistiek beleid

Men kan zich nauwelijks een breder spectrum voorstellen dan dat waarmee De Nederlandse Opera haar publiek in 2010 verraste: van zeer vroege, nagenoeg onbekende werken tot een internationaal bejubelde wereldpremière. Barok, klassiek, romantisch, hedendaags, Italiaans, Duits, Frans en Slavisch repertoire toonde in conceptionele, avant-gardistische maar ook klassieke of romantische ensceneringen de volle bandbreedte op het allerhoogste niveau. De voorstellingen werden gerealiseerd door een schare van internationale solisten en door het beste wat Nederland aan zangers en dirigenten te bieden heeft, naast veelbelovende talenten die inmiddels ook buiten hun vaderland veel succes oogsten.

In het streven reeds vertoonde producties verder te ontwikkelen en zo mogelijk te verbeteren in goed verzorgde reprises werden **Le nozze di Figaro**, **Les Troyens**, **Turandot**, **Die Soldaten** en **Fidelio** opnieuw aan het publiek voorgesteld. Mozarts *opera buffa* **Le nozze di Figaro** in de enscenering van Jossi Wieler en Sergio Morabito kreeg nieuwe impulsen door de muzikale leiding van Constantinos Carydis. Hector Berlioz' opus magnum **Les Troyens** en Puccini's laatste opera **Turandot** maakten vooral veel indruk door de grootse prestaties van het Koor van De Nederlandse Opera. Ook deze twee reprises werden geleid door nieuwe dirigenten; ze overtuigden door de stijlzekere interpretatie van de Berlioz-specialist John Nelson en de aangrijpende, levendige vertolking van Puccini's partituur door Yannick Nézet-Séguin, de jonge internationaal gevierde sterdirigent.

Les Troyens vormde tegelijkertijd een vroege opmaat naar een groots opgezet mythologieproject, dat vanaf seizoen 2011-2012 stukken presenteert die gaan over de oorzaken en gevolgen van de Trojaanse Oorlog, zoals weergegeven in werken uit de operaliteratuur.

Het feit dat een reprise van Bernd-Alois Zimmermanns lange tijd voor onspeelbaar doorgaande stuk **Die Soldaten** ook in financieel moeilijke tijden nog mogelijk was en een uiterst positieve weerklank kreeg, maakt duidelijk welke moed men bij het programmeren ook met reprises aan de dag kan leggen. De vertoning van dit werk in samenhang met Beethovens **Fidelio** geeft extra reliëf aan de politieke implicaties van beide stukken, toont aan hoe uiterst actueel ze zijn en maakt interessante verbanden tussen klassiek en modern repertoire zichtbaar. Terwijl **Die Soldaten** in de vertrouwde handen van Hartmut Haenchen

---

Annual report

Artistic policy

It would be hard to imagine a broader spectrum than the one with which De Nederlandse Opera surprised its audiences in 2010: ranging from very early, practically unknown works to an internationally acclaimed world première. Baroque, Classical, Romantic, contemporary, Italian, German, French and Slavic repertoire performed in conceptual, avant-gardist but also classical or romantic stagings, with top quality productions across the entire range. The performances were realised by a host of international soloists and by the best singers and conductors on offer in the Netherlands, alongside highly promising talent that has since already enjoyed success beyond the borders of its homeland.

In the endeavour to further develop and possibly improve previously staged productions with the finest of revivals, **Le nozze di Figaro**, **Les Troyens**, **Turandot**, **Die Soldaten** and **Fidelio** were presented to the public anew. Mozart's *opera buffa* **Le nozze di Figaro** in the staging by Jossi Wieler and Sergio Morabito received new impulses thanks to Constantinos Carydis's musical direction. Hector Berlioz's opus magnum **Les Troyens** and Puccini's last opera **Turandot** owed much of their tremendous impact to the magnificent performances given by the Koor van De Nederlandse Opera. These two revivals were also led by new conductors with convincing results, thanks to the Berlioz specialist John Nelson's stylistically assured interpretation and the compelling, lively interpretation of Puccini's score by the young, internationally acclaimed conductor Yannick Nézet-Séguin.

At the same time, **Les Troyens** provided an early prelude to an ambitiously conceived mythology project, which will present works from the 2011-2012 season onwards about the causes and effects of the Trojan War, as represented in works from the opera literature.

The fact that a revival of Bernd-Alois Zimmermann's work **Die Soldaten** – long considered unplayable – proved possible even in financially difficult times, enjoying an extremely positive reception, is a striking illustration of the kind of courage that programme makers can display, where revivals are concerned. The performance of this work in connection with Beethoven's **Fidelio** highlights the political implications of both works, exposes their contemporary relevance and reveals interesting links between classical and modern repertoire. While **Die Soldaten** once again made a powerful impression in the trusted hands of Hartmut Haenchen, the former chief conductor of De Neder-

Der fliegende Holländer

als voormalige chef-dirigent van De Nederlandse Opera en van het Nederlands Philharmonisch Orkest met zijn aangrijpende klankmassa's opnieuw een machtige indruk achterliet, was de interpretatie van Beethovens enige opera **Fidelio** door de toekomstige chef Marc Albrecht zowel analytisch en transparant als ontroerend.

Met de nieuwe productie van Richard Wagners **Der fliegende Holländer** en de double-bill van Luigi Dallapiccola's **Il prigioniero** en Béla Bartóks **Hertog Blauwbaards burcht** in coproductie met de Milanese Scala werd de samenwerking met twee belangrijke regisseurs uit het Duitstalige gebied voortgezet. Martin Kušej, een internationaal veelgevraagde regisseur van opera en toneel, en vanaf seizoen 2011-2012 de nieuwe leider van het gerenommeerde Residenztheater in München, toonde een nieuwe, politiek actuele versie van Wagners romantische opera (het was zijn aller-eerste regie van een opera van de componist uit Bayreuth), terwijl Peter Stein met zijn als klassiek te omschrijven interpretatie van de twee eenakters grote indruk maakte op het publiek. In deze ongewone combinatie liet deze meester van het Duitse theater weliswaar onafhankelijke interpretaties zien, die tevens het leggen van inhoudelijke verbanden overtuigend mogelijk maakten.

Il prigioniero | Hertog Blauwbaards burcht

Il prigioniero | Hertog Blauwbaards burcht

landse Opera and the Netherlands Philharmonic Orchestra, with its stirring masses of sound, the interpretation of Beethoven's only opera **Fidelio** by the future chief conductor Marc Albrecht was as analytical and transparent as it was moving.

With the new production of Richard Wagner's **Der fliegende Holländer** and the double bill of Luigi Dallapiccola's **Il prigioniero** and Béla Bartók's **Bluebeard's Castle** in co-production with La Scala Milan, the company continued its association with two pre-eminent stage directors from the German-language region. Martin Kušej, an internationally sought-after director of opera and theatre and director of the renowned Residenztheater in Munich

A Dog's Heart

In juni 2010 liet De Nederlandse Opera zich van haar beste kant zien met de combinatie van twee werken in het Muziektheater en in de Stadsschouwburg Amsterdam, die niet alleen op het allerhoogste niveau stonden maar waartussen men zich bovendien geen groter contrast kon voorstellen: de wereldpremière van de opera **A Dog's Heart** van Alexander Raskatov naar Michail Boelgakovs gelijknamige novelle en de zelden gespeelde barokopera van Francesco Conti **Don Chisciotte in Sierra Morena**, in coproductie met het Holland Festival. In beide producties werden in Amsterdam nieuwe regisseurs voorgesteld. Het laatstgenoemde werk, in een encenering van Stephen Lawless als overname van de Innsbrucker Festwochen der Alten Musik, verrijkte – na werken van Monteverdi, Händel, Cavalli en Rameau – het spectrum uit de begintijd van het genre met een minder bekende componist. Het humoristische uitgangspunt en de speelse manier waarop het literaire thema werd gerealiseerd, werden vooral door de muzikale leiding van René Jacobs, aan het hoofd van de Berlijnse Akademie für Alte Musik, een overweldigend succes bij publiek en pers.

De Nederlandse Opera streeft ernaar het operagenre levend te houden en de kwaliteit van het bekende repertoire ook af te

as of the 2011/2012 season, presented a new, politically relevant version of Wagner's Romantic opera (this was his very first staging of an opera by the composer from Bayreuth), while Peter Stein greatly impressed audiences with his traditional-style interpretation of the two single-act operas. In this unusual combination the maestro of the German theatre in fact presented two independent interpretations, which opened up the possibility of establishing content-related links and associations in a convincing fashion.

In June 2010, De Nederlandse Opera showed itself at its very best, presenting a combination of two works of the highest quality and the most contrasting nature in the Music Theatre and the Stadsschouwburg Amsterdam: the world première of the opera **A Dog's Heart** by Alexander Raskatov after Mikhail Bulgakov's eponymous novella and Francesco Conti's rarely performed Baroque opera **Don Chisciotte in Sierra Morena** in co-production with the Holland Festival. Both productions introduced new directors in Amsterdam. The latter work, a staging by Stephen Lawless taken over from the Innsbrucker Festwochen der Alten Musik, enriched the spectrum representing opera's early origins – encompassing works by Monteverdi, Händel, Cavalli and Rameau – with the addition of a lesser known composer. The underlying humoristic approach and the playful manner in which the literary theme was realised scored an overwhelming success with public and press alike. This was above all due to the musical direction of René Jacobs, conducting the Berlin Akademie für Alte Musik.

De Nederlandse Opera strives to maintain the vitality of the opera genre and to strike a healthy balance between high quality productions of standard operatic repertoire and the latest developments in the art form. For this reason De Nederlandse Opera considers it a duty to present the public with a world première each year. Alexander Raskatov's opera **A Dog's Heart** proved an unexpected triumph for the company. Apart from being the first opera of the Russian composer, whose style stems from the tradition of Dmitri Shostakovich (**The Nose**) and Alfred Schnittke (**Life with an Idiot**) – both of which have been presented at De Nederlandse Opera – it was also the first opera to be staged by the highly sought-after, celebrated English stage director Simon McBurney. His particular narrative style, rooted in Russian Constructivism, and the combination with alienating yet appealing puppet theatre made these performances an extraordinary experience. The overwhelming reception aroused great interest on the part of international opera houses, resulting in invitations to London (English National Opera, September 2010), New York (Metropolitan Opera), Lyon and Madrid. Once again De Nederlandse Opera's

Don Chisciotte in Sierra Morena

meten aan de verhouding daarvan tot de nieuwste ontwikkelingen in de kunstvorm. Daarom ziet De Nederlandse Opera het als haar plicht om het publiek elk jaar een wereldpremière te presenteren. Met Alexander Raskatovs opera **A Dog's Heart** oogstte het gezelschap daarbij een verrassende triomf. Het was niet alleen de eerste opera van de Russische componist, wiens stijl in de traditie van Dmitri Sjostakovitsj (**De neus**) en Alfred Schnittke (**Life with an Idiot**) staat – beide werken waren bij De Nederlandse Opera te zien – maar ook de eerste opera-encensering van de beroemde Engelse toneelregisseur Simon McBurney. Zijn specifieke, in het Russische constructivisme wortelende verteltrant en de combinatie met het tegelijkertijd vervreemdende en aansprekende poppenspel maakten deze voorstellingen tot een bijzondere belevenis. Overweldigende reacties leidden tot een grote belangstelling van de kant van internationale operahuizen, met uitnodigingen naar Londen (English National Opera, september 2010), New York (Metropolitan Opera), Lyon en Madrid. Hierdoor werd de internationale reputatie van De Nederlandse Opera weer eens bevestigd en versterkt. De haalbaarheid van uitvoeringen in Rusland, het land waar het verhaal van deze opera is ontstaan en tevens het vaderland van de componist, wordt nog onderzocht.

Les vêpres siciliennes

Les vêpres siciliennes

international reputation was confirmed and reinforced. The feasibility of performances in Russia, the country in which the story of this opera was created and also the composer's homeland, is still being investigated. The enthusiastic response underscores the high status enjoyed by the performance and the organisation, with audience attendance in Amsterdam totalling 10,134, an exceptionally high turnout for a world première.

Two new productions sung in French further enhanced the richly varied programming: a rarely performed *grand opéra* by Giuseppe Verdi – **Les vêpres siciliennes** in the original French version – and Charles Gounod's popular Shakespeare adaption **Roméo et Juliette**. Interesting new directors were also invited to Amsterdam for these two works: the German director Christof Loy and the Frenchman Olivier Py, both familiar names on the international opera scene. It was the first time that the Baroque specialist Marc Minkowski conducted an opera from the Romantic repertoire in the Muziektheater.

Verdi's **Vêpres** is rarely programmed, even by the major opera houses. In this regard, it is important to acquaint audiences with all of a composer's various sides, rather than just presenting his most successful works. The listener is obliged to seek out the

Roméo et Juliette

Alleen al de belangstelling toont de status aan die de uitvoering en de organisatie hebben verworven, met in Amsterdam een opkomst van 10.134 bezoekers, wat voor een wereldpremière uitzonderlijk hoog is.

Twee nieuwe, in het Frans gezongen producties vulden het rijk geschakeerde speelplan aan met nog een aantal facetten: een zelden gespeelde *grand opéra* van Giuseppe Verdi – **Les vêpres siciliennes** in de Franse oerversie – en Charles Gounods geliefde Shakespeare-adaptatie **Roméo et Juliette**. Ook voor deze twee werken waren interessante nieuwe regisseurs naar Amsterdam uitgenodigd: de Duitser Christof Loy en de Fransman Olivier Py, beiden reeds bekend in de internationale operascene. Het was de eerste keer dat de barokspecialist Marc Minkowski in het Muziektheater een opera uit het romantische repertoire dirigeerde.

Verdi's **Vêpres** behoort ook in grote operahuizen tot de rariteiten op het speelplan. Ook hier is het van belang het publiek een componist van al zijn kanten te laten zien en niet alleen de grote successen te presenteren. Men moet opnieuw op zoek gaan naar de merites van een zelden gespeeld werk en deze hopelijk ook vinden. Aldus kan men ontdekken of het een vaste plaats verdient

merits of a rarely played work afresh and hopefully discovers these. In this way it can be ascertained whether the work deserves a permanent place in the programming, or in some cases, whether it can regain its former place. In terms of De Nederlandse Opera's planning the work fits in seamlessly with a line of French *grand opéra*, starting with **Les Troyens** and **La Juive**. This line will be continued in the future with an opera by Giacomo Meyerbeer. In the case of **Vêpres**, in keeping with the *grand opéra* spirit, a new ballet libretto was developed for the ballet music, which was performed almost in its entirety. Christof Loy achieved an exciting narration of the historical drama between the French and the Sicilians, set in medieval times. In doing so, he gave it a modern form and made use of both psychological subtleties and historical tableaux.

The lunch concerts in the Boekmanzaal

The programming of the weekly lunch concerts in the Boekmanzaal of the Amsterdam City Hall is realised in collaboration with Opera Studio Nederland, the Dutch National Opera Academy, the Netherlands Philharmonic Orchestra/Netherlands Chamber Orchestra and others. The hall is made available courtesy of the Municipality of Amsterdam, who also gives financial support.

De Nederlandse Opera views the lunch concerts as the spearhead of its policy to bring many people into contact with classical music, in particular, singing. Free admittance ensures that concerts remain highly accessible to the general public and all musicians perform without fee. Frits Vliegenthart, the programme maker, ensures a numerical balance between vocal and instrumental concerts. There are regular appearances by soloists from De Nederlandse Opera productions.

While expenses regarding hall hire and performing artists' fees are not an issue, there are still costs involved: the printed season overview, the individual concert programmes, Buma (Bureau of Musical Copyright) rights, the piano tuner and the flowers. These costs are met by the mayor and aldermen, the City Hall, the Netherlands Philharmonic Orchestra/Netherlands Chamber Orchestra and De Nederlandse Opera.

The Boekmanzaal seats an audience of 200, with the average audience numbering 180. Concerts are highly appreciated, judging from the audience response. There are regular visitors who also value the social aspect, while the rest of the audience varies according to the repertoire being presented; every week foreign tourists also join the audience. The American newspaper *USA Today* mentioned this concert series at USATODAY.COM in a Top 10 of worldwide attractions with free admittance.

Lunchconcert 19 oktober 2010 door Martin Wright en Maartje de Lint

in de programmering, of wellicht deze plaats kan heroveren. In de planning van De Nederlandse Opera sluit het werk naadloos aan bij een lijn van de Franse *grand opéra*, die met **Les Troyens** en **La Juive** van start ging. Het is de bedoeling deze lijn in de toekomst voort te zetten met een opera van Giacomo Meyerbeer. Geheel in de geest van de *grand opéra* werd bij de **Vêpres** een nieuw balletlibretto ontwikkeld voor de bijna compleet uitgevoerde balletmuziek. Christof Loy slaagde erin het in de middeleeuwen spelende historische drama tussen Fransen en Sicilianen in een moderne vorm spannend te vertellen en maakte daarbij zowel gebruik van psychologische finesses als van historische tableaux.

De lunchconcerten in de Boekmanzaal

De programmering van de wekelijkse lunchconcerten in de Boekmanzaal van het Amsterdamse Stadhuis komt tot stand in samenwerking met Opera Studio Nederland, de Dutch National Opera Academy, het Nederlands Philharmonisch Orkest/Nederlands Kamerorkest en anderen. De Gemeente Amsterdam stelt de zaal gratis ter beschikking en draagt financieel bij.

Voor De Nederlandse Opera vormen de lunchconcerten een speerpunt in haar beleid om vele mensen in aanraking te brengen met klassieke muziek, in het bijzonder zang. De gratis toegang maakt de drempel extra laag. Alle musici treden op zonder vergoeding. Frits Vliegthart, de programmeur, zorgt voor numeriek evenwicht tussen vocale en instrumentale concerten.

International

De Nederlandse Opera has been operating in an international network of opera houses for many years. In 2010 the co-production of **Il prigioniero/Bluebeard's Castle** with La Scala was performed in Amsterdam. **Don Chischiotte in Sierra Morena** was taken over from Innsbruck. At the 2010 Salzburger Festspiele Wolfgang Rihm's opera **Dionysos**, a co-production of the Salzburger Festspiele, De Nederlandse Opera and the Staatsoper Berlin, was given its world première. The co-production **The Nightingale and Other Short Fables**, which will run in Amsterdam in 2012, was presented at the Festival d'Aix-en-Provence and at the Opéra de Lyon, following its première in Toronto. Upcoming venues for this major co-production are New York (Brooklyn Academy of Music), Québec, Athens and Montréal. **Les vêpres siciliennes** was a co-production with Grand Théâtre de Genève and **Roméo et Juliette** was loaned to Copenhagen. The production **A Dog's Heart** was also shown at the English National Opera in London. Due to its resounding success this production will travel on to Madrid, Lyon and New York (The Metropolitan Opera). The production of **Die Soldaten** returned to Amsterdam following successful performances in Tokyo in 2010.

In the year under review the operas **Der fliegende Holländer**, **Les Troyens**, **Les vêpres siciliennes** and **Roméo et Juliette** were recorded by the NTR for television broadcast. A DVD was released featuring **La fanciulla del West**, which was also shown in cinemas throughout the world as well as being broadcast on national television in Japan. In 2010, De Nederlandse Opera continued making video trailers of all its productions. These trailers are viewed by fans throughout the world and are often placed on international opera websites.

Also in 2010, The Amsterdam Music Theatre presented two unique productions in collaboration with De Nederlandse Opera: the new opera **Émilie** by Kaija Saariho visited Amsterdam a fortnight after its successful world première in Lyon, with Karita Mattila and Karen Vourc'h alternating in the solo role. The solo evening performance of the celebrated soprano Anna Caterina Antonacci **Altre Stelle** was also to be heard in Amsterdam on three occasions.

Education and participation

Policy developments

The department of Education, Participation and Programming is a central department that fulfils a crucial role for the three foundations De Nederlandse Opera, the Dutch National Ballet and The

Regelmatig zingt er een solist uit een productie van De Nederlandse Opera.

Hoewel er geen sprake is van zaalhuur en honoraria, zijn er wel degelijk kosten: het gedrukte seizoensoverzicht, het dagprogramma, de Buma-rechten, de pianostemmer en de bloemen. Hierin wordt voorzien door het College van Burgemeester en Wethouders, het Stadhuis, het Nederlands Philharmonisch Orkest/Nederlands Kamerorkest en De Nederlandse Opera. De Boekmanzaal biedt plaats aan 200 bezoekers, gemiddeld zitten er 180. De waardering is hoog, blijkens de reacties. Er is een vaste kern, voor wie de sociale kant ook belangrijk is, de rest varieert naar gelang het repertoire; ook schuiven elke week buitenlandse toeristen aan. De Amerikaanse krant *USA Today* noemde op USATODAY.COM deze activiteit in een Top 10 van gratis te bezoeken attracties over de hele wereld.

Internationaal

De Nederlandse Opera opereert al vele jaren in een internationaal netwerk van operahuizen. In 2010 werd de coproductie van **Il prigioniero** | **Hertog Blauwbaards burcht** met de Scala di Milano in Amsterdam uitgevoerd. **Don Chischiotte in Sierra Morena** was een overname uit Innsbruck. Tijdens de Salzburger Festspiele van 2010 beleefde de opera **Dionysos** van Wolfgang Rihm, een coproductie tussen de Salzburger Festspiele, De Nederlandse Opera en de Staatsoper Berlin zijn wereldpremière. De coproductie **De nachtegaal en andere fabels**, die in 2012 in Amsterdam te zien zal zijn, werd na de première in Toronto het afgelopen jaar gepresenteerd op het Festival d'Aix-en-Provence en bij de Opéra de Lyon; volgende stations voor deze grote coproductie zijn New York (Brooklyn Academy of Music), Québec, Athene en Montréal. **Les vèpres siciliennes** was een coproductie met het Grand Théâtre de Genève en **Roméo et Juliette** werd verhuurd aan Kopenhagen. De productie **A Dog's Heart** was te zien bij English National Opera in Londen. Deze productie reist dankzij het grote succes door naar Madrid, Lyon en New York (The Metropolitan Opera). De productie van **Die Soldaten** keerde na succesvolle uitvoeringen in Tokio in 2010 terug naar Amsterdam.

In het verslagjaar werden de opera's **Der fliegende Holländer**, **Les Troyens**, **Les vèpres siciliennes** en **Roméo et Juliette** door de NTR voor tv opgenomen. Op dvd verscheen **La fanciulla del West** die tevens wereldwijd in bioscopen te zien was en uitgezonden werd op de nationale Japanse televisie. Ook in 2010 ging De Nederlandse Opera door met het maken van videotrailers van alle producties. Deze trailers worden door fans uit de hele wereld bekeken en vaak op internationale operawebsites geplaatst.

Amsterdam Music Theatre. In 2010 the department primarily focused on investing to improve both the quality and the quantity of the projects on offer. Marga Wobma-Helmich – responsible for this area of policy since October 2009 – presented her plans formulating the goals for the coming years. The most important pillars are investment in audience outreach, the creation of a public support base and the stimulation of talent to ensure that new generations are recruited to practice the various disciplines within the art forms. In order to achieve these goals numerous projects have been outlined: performances, workshops and courses for various age groups, ranging from primary and secondary school students to adults. Besides the transfer of knowledge, the emphasis lies on personal experience: active participation provides the key to people becoming involved with an art form. In order to be able to realise these projects in the coming years, two new employees were added to the department in 2010. Freelance teachers were also hired to give many workshops.

Projects realised in 2010

Of key importance among the range of projects offered to secondary schools are the CKV (Cultural and Arts Awareness) projects, within the framework of the school subject Cultural and Arts Awareness. The aim of these projects is to thoroughly prepare students for a visit to the opera in small groups of maximum 20 people, under the guidance of a dance, singing or drama teacher. In 2010 similar projects were held prior to the performances of **Les Troyens**, **Turandot**, **Roméo et Juliette** and **Die Soldaten**.

The mini-opera project is run in collaboration with students following the teacher training courses of the School of the Arts, the Conservatoire, the Academy of Fine Art in Education and the Theatre School. These students assist a group of secondary school students in producing their own opera over a period of five months. This is followed by a visit to The Amsterdam Music Theatre. A special children's day was held on 26 May for the children of employees of DNO's sponsor CMS Derks Star Busmann.

Courses for adults and teachers

During the past year various courses for adults were developed and realised. These included an opera course on concepts of directing, led by the stage director Jetske Mijnsen, and a basic opera course given by the writer and dramaturge Willem Bruls. An additional course was based on the production **Les Troyens** and a lecture was also presented on **Émilie**.

Het Muziektheater Amsterdam presenteerde in 2010 twee bijzondere producties in samenwerking met De Nederlandse Opera: de nieuwe opera **Émilie** van Kaija Saariho was twee weken na de succesvolle wereldpremière in Lyon te gast in Amsterdam met Karita Mattila en Karen Vourc'h alternerend in de solorol. Ook de soloavond van de beroemde sopraan Anna Caterina Antonacci **Altre Stelle** was met drie uitvoeringen te gast in Amsterdam.

Educatie en participatie

Beleidsontwikkelingen

De afdeling Educatie, Participatie en Programmering is een centrale afdeling die een cruciale rol vervult voor de drie stichtingen De Nederlandse Opera, Het Nationale Ballet en Het Muziektheater Amsterdam. Voor de afdeling stond het jaar 2010 in het teken van het investeren in zowel kwalitatieve als kwantitatieve verbetering van het aanbod. Marga Wobma-Helmich – sinds oktober 2009 verantwoordelijk voor dit beleidsterrein – presenteerde haar plannen waarin de ambities voor de komende jaren geformuleerd worden. De belangrijkste pijlers zijn het investeren in publieksbereik, het creëren van maatschappelijk draagvlak en het stimuleren van talent zodat ook nieuwe generaties zich aangetrokken voelen tot het uitoefenen van de verschillende vakgebieden binnen de kunstvormen. Om deze doelstellingen te bereiken zijn tal van projecten gedefinieerd: voorstellingen, workshops en cursussen voor verschillende leeftijdsgroepen, variërend van basis- en voortgezet onderwijs tot volwassenen. De nadruk ligt naast kennisoverdracht op beleving: juist door actief mee te doen raken mensen betrokken bij een kunstvorm. Om deze projecten in de komende jaren te kunnen gaan realiseren werd in 2010 de afdeling uitgebreid met twee nieuwe medewerkers. Daarnaast werd er geïnvesteerd in freelance docenten die veel workshops verzorgen.

Gerealiseerde projecten in 2010

Een belangrijke pijler in het aanbod voor het voortgezet onderwijs zijn de CKV-projecten, in het kader van het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming. Dit zijn kennismakingsprojecten waarbij de leerlingen in kleine groepen van maximaal twintig personen intensief worden voorbereid op het voorstellingsbezoek, onder leiding van een dans-, zang- of theaterdocent. In 2010 waren er projecten voorafgaand aan de voorstellingen **Les Troyens**, **Turandot**, **Roméo et Juliette** en **Die Soldaten**.

Het project miniopera wordt uitgevoerd in samenwerking met studenten van de docentenopleidingen van de Hogeschool

Co-operation partners

The Amsterdam Music Theatre is a participant in AMUZE, a co-operative partnership between Amsterdam music establishments, music venues and organisations that develops structural programmes in the area of music education in schools. It also participates in AMOVE, an interdisciplinary co-operative partnership in the field of arts education. TEA, (Theatre Education Amsterdam, formerly TAD), is a co-operative partnership between 12 Amsterdam-based theatres and companies. At an international level De Nederlandse Opera is a member of RESEO, a Europe-wide network of opera house education departments.

There are also co-operative ties with the Amsterdam School of the Arts, the Utrecht School of the Arts, the conservatoires of Utrecht, Alkmaar, The Hague and Amsterdam and the teacher training colleges in Amsterdam and Haarlem. There is also contact with a number of organisations for arts awareness: Kreater (Haarlem), Matchpoint Cultuureducatie (Amsterdam South East), Mocca (Amsterdam), Fluxus (Zaandam), SKV Noord Kennemerland (Alkmaar), Platform Heemskerk (Heemskerk), Pier K (Hoofddorp), De Kunstcompagnie (Hoorn) and KUVVO (Woerden).

Public and communication

Maintaining good communication with its regular audience and reaching out to new target groups is of vital importance to De Nederlandse Opera. In 2010, De Nederlandse Opera continued to keep its audience informed via various communication channels, highly appreciated means such as our magazine *Odeon*, the monthly e-newsletters, trailers on each production and the introductions preceding each performance. De Nederlandse Opera also constantly strives to optimise communication with its various target groups and to respond to the changing needs of its regular visitors and potential new audiences. An example of this is the *Abowijzer*, an aid to choosing subscriptions launched in 2010. Via the website of De Nederlandse Opera it helps users to quickly and easily choose between 43 different subscription series. In 2009 De Nederlandse Opera began using social networking media, notably Facebook, and this was expanded to become a popular channel of information for loyal opera devotees and new opera fans alike.

In 2010, audience capacity was in fact lower than anticipated, however figures remained stable in relation to 2009. In the past two years most performance venues in the Netherlands have experienced a fall in audience capacity, resulting in a greater need for investment in marketing. An individually tailored approach is called for, in view of the fact that the public tends

voor de Kunsten, het Conservatorium, de Academie voor Beeldende Vorming, en de Theaterschool. Onder begeleiding van de studenten werkt een groep leerlingen uit het voortgezet onderwijs vijf maanden lang aan hun eigen voorstelling, gevolgd door een bezoek aan het Muziektheater. Voor kinderen van medewerkers van sponsor CMS Derks Star Busmann vond er op 26 mei een speciale kinderdag plaats.

Volwassenen- en docententrainingen

Afgelopen jaar zijn er verschillende cursussen voor volwassenen ontwikkeld en gerealiseerd. Zo vond er een operacursus Regieconcepten plaats onder leiding van regisseur Jetske Mijnsen en gaf schrijver en dramaturg Willem Bruls een basiscursus Opera. Daarnaast vond er een cursus plaats rondom de voorstelling **Les Troyens** en een lezing over **Émilie**.

Samenwerkingsverbanden

Het Muziektheater Amsterdam is deelnemer in AMUZE, een samenwerkingsverband van Amsterdamse muziekinstellingen, -podia en -organisaties die een structureel aanbod ontwikkelen op het terrein van de binnenschoolse muzikeducatie. Ook wordt er deelgenomen aan het interdisciplinaire samenwerkingsverband AMOVE, het Amsterdams Overleg Educatie. TEA, Theatereducatie Amsterdam (voorheen TAD), is een samenwerkingsverband van twaalf theaters en gezelschappen uit Amsterdam. Op internationaal niveau neemt De Nederlandse Opera deel aan RESEO, een netwerk van educatieafdelingen van operahuizen in Europa.

Verder wordt er samengewerkt met de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, de conservatoria van Utrecht, Alkmaar, Den Haag en Amsterdam en de Pabo's in Amsterdam en Haarlem. Tevens is er contact met een aantal instellingen voor Kunstzinnige Vorming: Kreator (Haarlem), Matchpoint Cultuureducatie (Amsterdam Zuidoost), Mocca (Amsterdam) Fluxus (Zaandam), SKV Noord Kennemerland (Alkmaar), Platform Heemskerk (Heemskerk), Pier K (Hoofddorp), De Kunstcompagnie (Hoorn) en KUVO (Woerden).

Publiek en communicatie

De Nederlandse Opera streeft er altijd naar het bestaande publiek en nieuwe doelgroepen zo goed mogelijk te bereiken. Ook in 2010 informeerde De Nederlandse Opera haar publiek via verschillende communicatiekanalen, gewaardeerde middelen zoals ons magazine *Odeon*, de maandelijks verschijnende e-nieuwsbrieven, trailers over elke productie en de inleidingen voorafgaand aan elke voorstelling. Verder streefde De Nederlandse

to make increasingly late decisions to attend performances and considering that nowadays there is no longer a homogenous profile of potential opera-goers.

In order to reach new target groups De Nederlandse Opera has developed or expanded various initiatives in 2010 and initiated successful collaborations with new and existing partners.

Young audiences

In 2010, De Nederlandse Opera continued to offer tickets to students at the reduced price of €15, making it more affordable for young visitors to attend performances. De Nederlandse Opera also took the new step of directly approached student associations throughout the Netherlands, thus stimulating group visits by student associations. The student outreach was expanded in 2010 with sales of last-minute student tickets totalling 1,395. Besides approaching students De Nederlandse Opera was also able to continue and expand the joint initiative OperaFlirt with its sponsor CMS Derks Star Busmann. In 2010, 330 young people under the age of 30 attended one of the four OperaFlirt evenings, linked with the productions: **Der fliegende Holländer**, **Turandot**, **Roméo et Juliette** and **Fidelio**. All of the evenings were quickly sold out. OperaFlirt provides the Association of Young Friends of De Nederlandse Opera with a good opportunity for recruiting new members. Fifty percent of those participating in the programme returned to visit another opera performance within two months.

New audiences

De Nederlandse Opera also strove to increase its visibility, achieve maximum publicity in new places and to reach out to new audiences through its partners. For instance, in 2010 De Nederlandse Opera collaborated with museums, such as the Hermitage Amsterdam and the Dutch Resistance Museum in Amsterdam, as well as with partners from the non-cultural sector, such as the magazine *De Groene Amsterdammer*, the Plato | Concerto music store and Amsterdam Village Company. Among many examples of successful collaborations of this kind were the special marketing campaigns surrounding the newly composed opera **A Dog's Heart**. In order to attract new audiences in addition to regular visitors the following campaigns were conceived:

- The Hermitage Amsterdam: visitors purchasing a museum admittance ticket were immediately offered a special flyer advertising the Russian opera at De Nederlandse Opera. A cultural evening was also organised, at which the composer was interviewed by the dramaturge Klaus Bertisch. The evening

Opera ernaar om de communicatie met de verschillende doelgroepen altijd te optimaliseren en op de veranderende behoeften van het bestaande bestand en potentieel publiek in te spelen. Voorbeeld hiervan is onder andere de in 2010 gelanceerde Abo-wijzer. Via de website van De Nederlandse Opera kunnen geïnteresseerden snel en makkelijk een keuze maken uit 43 verschillende abonnementenseries. Ook het gebruik van social media, vooral Facebook, waarmee De Nederlandse Opera in 2009 is gestart, werd uitgebouwd tot een gewaardeerd informatiekanaal voor trouwe operaliefhebbers maar ook voor nieuwe operageïnteresseerden.

De zaalbezetting was in 2010 weliswaar lager dan voorzien, maar is ten opzichte van 2009 stabiel gebleven. Het merendeel van podia in Nederland heeft de afgelopen twee jaar te maken met vermindering van bezoekerscijfers waardoor de noodzaak tot investeringen in marketing sterk toeneemt. Aangezien het publiek in het algemeen steeds later beslist en er geen homogeen beeld van potentieel operapubliek meer bestaat, is maatwerk geboden. Om nieuwe doelgroepen te bereiken heeft De Nederlandse Opera in 2010 verschillende initiatieven ontwikkeld of uitgebouwd en is succesvolle samenwerking met nieuwe en bestaande partners aangegaan.

Jong publiek

De Nederlandse Opera bood ook in 2010 studentenkaarten voor €15 aan, en gaf zo jonge bezoekers de mogelijkheid om voordelig de voorstellingen te bezoeken. Nieuw was dat De Nederlandse Opera ook studentenverenigingen in heel Nederland direct benaderde en zo de groepsbezoeken van studentenverenigingen kon stimuleren. Het bereik van studenten werd in 2010 uitgebouwd en in totaal werden 1.395 last-minute studentenkaarten verkocht. Naast het benaderen van studenten was De Nederlandse Opera ook in de gelegenheid om het gezamenlijke initiatief OperaFlirt met sponsor CMS Derks Star Busmann voort te kunnen zetten en uit te bouwen. In 2010 bezochten 330 jongeren van onder de dertig een van de vier OperaFlirt-avonden, rondom de voorstellingen **Der vliegende Holländer**, **Turandot**, **Roméo et Juliette** en **Fidelio**. Alle avonden waren snel uitverkocht. Voor de club van Jonge Vrienden van De Nederlandse Opera is de OperaFlirt een goede gelegenheid om nieuwe leden te werven. Vijftig procent van de deelnemers van het programma bezocht binnen twee maanden opnieuw een operavoorstelling.

was a success, attracting 140 visitors;

- The Van Oorschot publishing company: the company published a Dutch version of Bulgakov's novella **A Dog's Heart** to coincide with this opera production. Besides contacting its client base it also produced a promotional bookmark (40.000 of these were printed and distributed to 550 bookshops in Amsterdam and the Randstad);
- Bijenkorf department store: the puppeteers from the opera gave a performance in the display windows of the Bijenkorf in Amsterdam;
- Russian flyer: a special promotional flyer was translated into Russian and distributed to strategic places of importance for the Russian community, such as the embassy, supermarkets, community centres, schools and faculties.

L'elisir d'amore Date Night

On 2 July 2010, De Nederlandse Opera organised its first Date Night in connection with the production **L'elisir d'amore**. The evening was a great success, with 84 persons registering for this special event, so De Nederlandse Opera is eager to repeat this event in the future. On this evening the participants were welcomed at a special counter and taken on a behind-the-scenes guided tour, they were seated next to a potential 'date' and enjoyed drinks during the interval. At the end of the evening they could request to be sent contact details of any of the other participants.

Open Day 2010

In 2010, De Nederlandse Opera again organised an Open Day as part of the European Opera Days. On Sunday 9 May 2010, the general public was welcome to take a behind-the-scenes look at De Nederlandse Opera and to participate in a variety of activities. An extensive programme was on offer, with free guided tours, a stage discussion, musical performances, an open stage, singing workshops for children and adults, an opera quiz and exhibitions of models and costumes. The Open Day was once again a resounding success, attracting more than 950 visitors.

Online activities

In 2010, De Nederlandse Opera continued to make active use of its 'social media' channels with impressive results: Facebook has expanded to include more than 2,880 followers. Partly thanks to these followers our status updates alone are viewed roughly 4,000 times per day on average. Twitter underwent a similar expansion in 2010, boasting in excess of 1,100 followers who

A Dog's Heart in De Bijenkorf Amsterdam

Nieuw publiek

Verder was het streven voor De Nederlandse Opera zoveel mogelijk zichtbaarheid en aandacht op nieuwe plekken te creëren en via partners nieuw publiek te bereiken. Zo werkte De Nederlandse Opera in 2010 samen met musea als de Hermitage Amsterdam, het Verzetsmuseum Amsterdam en met partners uit de niet-culturele sector zoals het tijdschrift *De Groene Amsterdammer*, muziekhandel Plato | Concerto en Amsterdam Village Company. Als een van vele voorbeelden van dergelijke geslaagde samenwerkingen kunnen de speciale marketingacties rondom de opera **A Dog's Heart** genoemd worden. Om voor deze nieuw gecomponeerde opera naast bestaand ook nieuw publiek te trekken werden volgende acties bedacht:

- De Hermitage Amsterdam: bezoekers werden direct bij het kopen van een toegangkaart voor het museum met een speciale flyer benaderd voor de Russische opera bij De Nederlandse Opera. Verder werd een culturele avond georganiseerd waarbij de componist in gesprek ging met dramaturg Klaus Bertisch. De avond was met ongeveer 140 bezoekers een succes;
- Uitgeverij van Oorscot: de uitgeverij gaf Boelgakovs novelle *Hondenhart* naar aanleiding van deze opera uit. Naast het benaderen van haar achterban werd ook een boekenlegger

actively twitter about various topics related to De Nederlandse Opera. In 2010, De Nederlandse Opera continued to make video trailers of all its productions. Besides the standard trailers, various 'the making of' videos were also made. Together all the videos clocked up a total of 242.397 views, an increase of more than 60%. Through the online community's varied usage De Nederlandse Opera maintains contact with its regular audience and establishes contact with a new public.

Online marketing

In 2010, De Nederlandse Opera had a strong online presence. Online points of contact were sought per individual production: depending on the specific opera themes, relevant websites were identified, on which De Nederlandse Opera was given maximum visibility. The websites of both De Nederlandse Opera and The Amsterdam Music Theatre were used for the online promotion of productions and events such as OperaFlirt.

De Nederlandse Opera regularly advertises with Google AdWords. Google search campaigns have been made, resulting in advertisements being made visible when the search involves opera-related topics. De Nederlandse Opera also places text and image advertisements. In total more than 15 million adver-

geproduceerd (oplage 40.000 stuks die in 550 boekenwinkels in Amsterdam en de Randstad werden verspreid);

- Bijenkorf: de poppenspelers uit de opera verzorgden een optreden in de etalage van de Bijenkorf in Amsterdam;
- Russische flyer: een speciale flyer werd in het Russisch vertaald en op strategisch belangrijke plekken voor de Russische gemeenschap verspreid zoals bij de ambassade, supermarkten, buurthuizen, scholen en faculteiten.

Date Night L'elisir d'amore

Rondom de voorstelling **L'elisir d'amore** op 2 juli 2010 organiseerde De Nederlandse Opera voor het eerst een Date Night. Met 84 aanmeldingen voor dit speciale evenement was de avond een groot succes. De Nederlandse Opera wil dit in de toekomst dan ook graag herhalen. De deelnemers werden die avond welkom geheten aan een speciale balie, kregen een gezamenlijke rondleiding achter de schermen, ze werden geplaatst naast een potentiële 'date' en genoten van drankjes in de pauze. Na afloop van de avond konden zij aangeven van welke andere deelnemer zij de contactgegevens toegestuurd wilden krijgen.

Open Dag 2010

Ook in 2010 organiseerde De Nederlandse Opera in het kader van de European Opera Days een Open Dag. Op zondag 9 mei 2010 kon iedereen achter de schermen van De Nederlandse Opera kijken en zelf aan allerlei uiteenlopende activiteiten deelnemen. Er werd een breed programma aangeboden, met gratis rondleidingen, een podiumdiscussie, muzikale optredens, een open podium, zangworkshops voor kinderen en volwassenen, een operaquiz, en tentoonstellingen van maquettes en kostuums. De Open Dag was opnieuw een groot succes en trok meer dan 950 bezoekers.

Online activiteiten

De Nederlandse Opera heeft in 2010 weer actief gebruik gemaakt van al haar 'social media' kanalen en dit met resultaat: Facebook is gegroeid tot ruim 2.880 followers. Mede door deze gebruikers worden al onze statusupdates gemiddeld zo'n 4.000 keer per dag bekeken. Twitter bleef niet achter en is gegroeid tot ruim 1.100 followers die actief meetwitteren over verschillende aan De Nederlandse Opera gerelateerde onderwerpen. Ook in 2010 ging De Nederlandse Opera door met het maken van videotrailers van alle producties. Naast de standaardtrailers werden er ook 'making of'-video's gemaakt. Samen zorgden alle video's voor een totaal bereik van 242.397 views, een groei van ruim 60%. Door

tisements for De Nederlandse Opera have been visible and users have clicked on these more than 24,000 times via AdWords.

Active use of De Nederlandse Opera's YouTube brand channel continued in 2010: a total of 46 film clips were placed on YouTube and viewed more than 130.000 times. The trailers were also made visible on as many other websites as possible. 47 online newsletters were sent in the course of 2010.

The mailing list contains over 15.000 addresses. In 2010, a strategy was developed to increase the number of subscribers and this will be continued in 2011.

Third stream funding

Following the establishment of policy frameworks for generating third stream funding, a Fundraising department was established in the year under review. In 2010, CMS Derks Star Busmann and De Nederlandse Opera negotiated a new sponsorship agreement, which was signed on 4 January 2011 for the duration of 3.5 years. In doing so, CMS Derks Star Busmann expanded the existing production sponsorship and became De Nederlandse Opera's European partner. CMS Derks Star Busmann and De Nederlandse Opera view each other as ideal partners due to shared values such as the emphasis on an international and multidisciplinary approach, being innovative and realising the impossible.

het gemengde gebruik van de online community onderhoudt De Nederlandse Opera het contact met het bestaande publiek en legt De Nederlandse Opera contact met nieuw publiek.

Online marketing

In 2010 heeft De Nederlandse Opera zich sterk online geprofileerd. Per productie is individueel gekeken naar online aanknopingspunten: afhankelijk van de thema's van de opera werden de relevante websites geïdentificeerd, waarop De Nederlandse Opera zichtbaar moest zijn. Naast de De Nederlandse Opera website is ook de website van Het Muziektheater Amsterdam ingezet voor online promotie van producties en events als de OperaFlirt.

Regelmatig adverteert De Nederlandse Opera met Google AdWords. Er zijn Google-searchcampagnes gemaakt, waardoor advertenties zichtbaar worden als men op zoek is naar opera-gerelateerde onderwerpen. Hiernaast plaatst De Nederlandse Opera tekst- en beeldadvertenties. In totaal zijn er ruim 15.000.000 advertenties van De Nederlandse Opera zichtbaar geweest en is er ruim 24.000 keer geklikt via AdWords.

Het YouTube-brandchannel van De Nederlandse Opera werd ook in 2010 actief gebruikt: in totaal werden 46 filmpjes op YouTube gezet en deze zijn meer dan 130.000 keer bekeken. Ook werd getracht de trailers op zoveel mogelijk andere websites zichtbaar te maken.

In 2010 zijn 47 online nieuwsbrieven verstuurd. De mailinglist bevat ruim 15.000 adressen. In 2010 is een strategie ontwikkeld om het aantal aanmeldingen te vergroten en in 2011 zal deze worden voortgezet.

Derde geldstroom

Nadat de kaders voor het beleid en de werving van een derde geldstroom zijn gedefinieerd, is in het verslagjaar een afdeling Fondsenwerving en relatiebeheer opgericht. In 2010 hebben CMS Derks Star Busmann en De Nederlandse Opera over een nieuwe sponsorovereenkomst onderhandeld, die op 4 januari 2011 voor de duur van 3,5 jaar werd getekend. CMS Derks Star Busmann heeft daarmee de bestaande productiesponsoring uitgebouwd en is Europees partner van De Nederlandse Opera geworden. CMS Derks Star Busmann en De Nederlandse Opera beschouwen elkaar als ideale partners vanwege gedeelde waarden zoals internationaal en multidisciplinair werken, vernieuwend zijn en het onmogelijke mogelijk maken.

De samenwerking tussen CMS Derks Star Busmann en De Nederlandse Opera begon in 2009. Toen werd CMS Derks

The collaboration between CMS and De Nederlandse Opera began in 2009, when CMS Derks Star Busmann became the production sponsor of **Così fan tutte** and the first edition took place of the jointly developed project OperaFlirt, which aimed to introduce young people under 30 with the opera art form in an accessible way. Many successful editions of OperaFlirt have since followed and CMS Derks Star Busmann and De Nederlandse Opera were awarded the prestigious 2009 SponsorRing for the best sponsored project in the Arts category. Production sponsoring was continued in January 2010 with **Le nozze di Figaro**.

On 15 January 2010, CMS Derks Star Busmann organised a large-scale meeting of its clients in The Amsterdam Music Theatre, coinciding with the première of this production. On 26 May 2010 CMS Derks Star Busmann organised a children's day for its own employees and their children in The Amsterdam Music Theatre. During this afternoon two workshops were held for children and one for adults, in which singing and opera were naturally the central focus.

As a result of their intensified collaboration the partners expect to be able to further strengthen each other's position. CMS Derks Star Busmann will present itself as the De Nederlandse Opera's European partner throughout the entire opera season. OperaFlirt will be continued and every year planned activities will include five events for the clients and business contacts of CMS Derks Star Busmann in the Muziektheater.

Friends of De Nederlandse Opera

The Association of Friends of De Nederlandse Opera enjoys a close collaboration with De Nederlandse Opera. With almost 4,000 members, the Association is able to make an annual financial contribution, with which the De Nederlandse Opera finances the pre-performance introductions. Part of this contribution is also used to help realise special projects of The Amsterdam Music Theatre's department of Education, Participation and Programming.

Every year the Friends publish a photograph yearbook, which presents an attractively illustrated overview of the past season's productions. The Friends of De Nederlandse Opera draw attention to De Nederlandse Opera productions during film evenings and literary evenings. There is also much promotion of De Nederlandse Opera's activities in The Amsterdam Music Theatre during the one-day trips to the opera and in the Friends' Bulletin, which appears five times per year. During performances the Friends are always present at the Friends' counter. In August 2010 a number of Friends visited the Bregenzer and Salzburger Festspiele.

Star Busmann productiesponsor van **Cosi fan tutte** en vond de eerste editie plaats van het gezamenlijk ontwikkelde project OperaFlirt, waarbij jongeren tot 30 jaar op een laagdrempelige wijze kennismaken met de kunstvorm opera. Sindsdien volgden vele succesvolle edities van OperaFlirt en ontvingen CMS Derks Star Busmann en De Nederlandse Opera de prestigieuze Sponsor-Ring 2009 voor beste sponsorproject in de categorie Kunst. De productiesponsoring werd in januari 2010 voortgezet met **Le nozze di Figaro**.

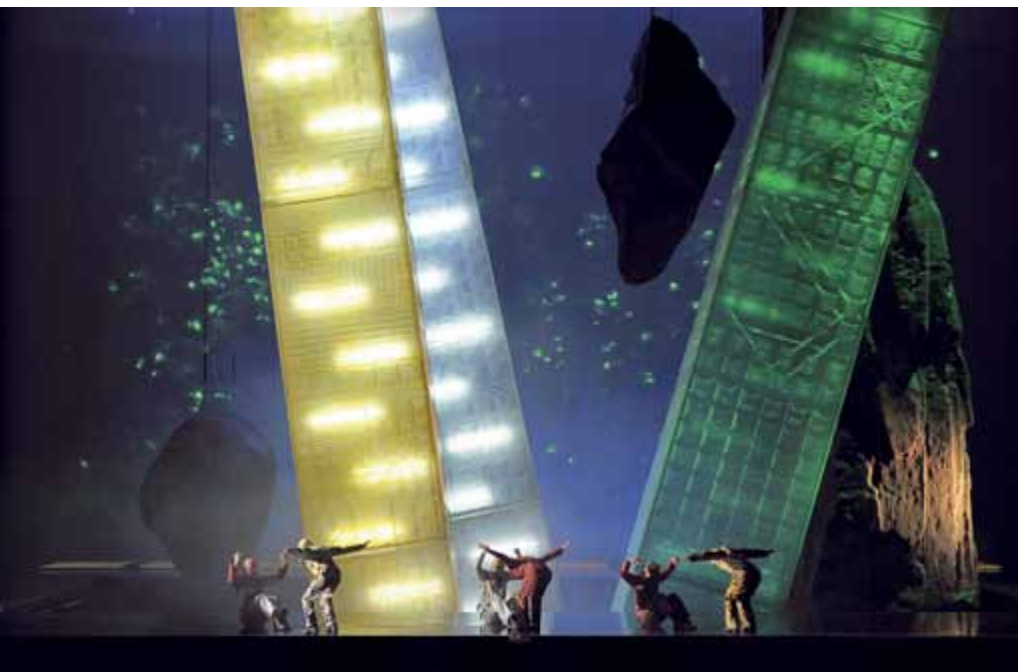
Op 15 januari 2010, de première van die productie, had CMS Derks Star Busmann een grote klantenbijeenkomst in het Muziektheater georganiseerd. Op 26 mei 2010 organiseerde CMS Derks Star Busmann een kinderdag voor eigen medewerkers en kun kinderen in het Muziektheater. Op deze middag waren er twee workshops voor kinderen en een workshop voor volwassenen, waarin zingen en opera natuurlijk centraal stonden.

Door intensivering van de samenwerking verwachten de partners elkaar verder te kunnen versterken. CMS Derks Star Busmann zal zich als Europees partner van De Nederlandse Opera gedurende het gehele operaseizoen manifesteren. De OperaFlirt zal worden voortgezet en jaarlijks zullen onder meer vijf evenementen voor cliënten en relaties van CMS Derks Star Busmann worden georganiseerd in het Muziektheater.

Vrienden van De Nederlandse Opera

De Vereniging Vrienden van De Nederlandse Opera werkt nauw samen met De Nederlandse Opera. Met bijna 4.000 leden is de Vereniging in staat De Nederlandse Opera jaarlijks een bedrag te schenken dat door De Nederlandse Opera onder andere besteed wordt om de inleidingen voorafgaande aan de voorstellingen te financieren. Verder wordt een deel van de contributie aangewend om speciale projecten van de afdeling Educatie, Participatie en Programmering van Het Muziektheater Amsterdam mogelijk te maken.

De Vrienden geven ieder jaar het fotojaarboek uit dat een fraai geïllustreerd overzicht geeft van de producties van het voorbije seizoen. Daarnaast schenken de Vrienden van De Nederlandse Opera aandacht aan de producties van De Nederlandse Opera tijdens filmavonden en literaire avonden. Ook tijdens de eendaagse operareizen en in het Vriendenbulletin, dat vijfmaal per jaar verschijnt, wordt uitvoerig stilgestaan bij wat De Nederlandse Opera in het Muziektheater brengt. Tijdens de voorstellingen zijn de Vrienden altijd aanwezig bij de Vriendenbalie. In augustus 2010 werd door een aantal Vrienden een bezoek gebracht aan de Brengener en Salzburger Festspiele.

Les Troyens

In December 2010, the 2009 2010 Prix d'Amis was awarded to Eva-Maria Westbroek for her performance as Minnie in Puccini's **La fanciulla del West**. The Friends proclaimed Halévy's **La Juive** the best production of the 2009 2010 season. In May 2010, Eva-Maria Westbroek was the centre of attention at a Meeting the Stars event in the Apollo First Hotel.

The Friends of De Nederlandse Opera is a 'founding member' of the European Federation of Associations of Opera Friends (Fedora). In April 2010, the Friends and De Nederlandse Opera hosted an international gathering of Opera Friends from abroad and representatives of foreign opera houses, which coincided with the opera production **Les Troyens**.

Fidelio, the association of Young Friends of De Nederlandse Opera, had 126 members in 2010. In addition to special Young Opera Friends subscriptions Fidelio members can regularly make use of special DNO discount offers. As of the 2010 2011 season De Nederlandse Opera has also begun offering discount tickets to Fidelio members for individual DNO performances. In June and December special introduction evenings were held for the operas **L'elisir d'amore** and **Fidelio**.

La fanciulla del West

In december 2010 reikten de Vrienden de Prix d'Amis 2009 2010 uit aan Eva-Maria Westbroek voor haar vertolking van de rol van Minnie in Puccini's **La fanciulla del West**. Als beste productie van het seizoen 2009 2010 werd door de leden **La Juive** van Halévy aangewezen. In mei 2010 was Eva-Maria Westbroek het middelpunt in een bijeenkomst van Meeting the Stars in het Apollo First Hotel.

De Vrienden van De Nederlandse Opera zijn 'founding member' van de Europese Federatie van Verenigingen van Vrienden van de Opera (Fedora). In april 2010 waren de Vrienden en De Nederlandse Opera de gastheren van een internationale bijeenkomst van buitenlandse operavrienden en vertegenwoordigers van buitenlandse operahuizen rondom de opera **Les Troyens**.

Fidelio, de vereniging van Jonge Vrienden van De Nederlandse Opera, had in 2010 126 leden. Naast de speciale JOF-abonnementen kunnen Fidelioleden regelmatig gebruikmaken van kortingsaanbiedingen van De Nederlandse Opera. Met ingang van het seizoen 2010 2011 biedt De Nederlandse Opera Fidelioleden ook korting aan op losse plaatsen. In juni en december waren er introductieavonden rondom de opera's **L'elisir d'amore** en **Fidelio**.

Human resources

In late 2010, De Nederlandse Opera suffered a painful loss. Albert Verschoor, artistic supervisor, passed away following an association of more than 40 years with De Nederlandse Opera and involvement with The Amsterdam Music Theatre and the Set Workshop from the very beginning. He was an indispensable and irreplaceable link between the artistic teams and the Technical Organisation.

In the year under review, the re-evaluation of staff policy was a constant point of focus for the organisation. Working groups began meeting in 2009 and issued recommendations in the first quarter of 2010, thus completing the next phase in the development of a revamped human resources policy. The head of Human Resources produced a paper describing how the individual will be made the focal point in the further elaboration of this policy area, in order to achieve optimal results. Concrete activities will be continued in 2011.

Co-operation with the Works Council was satisfactory during the year under review. With regard to the joint committee on working conditions, which was formed in late 2008, co-operation was also satisfactory, following an initial, more tentative phase.

A short extension of the collective labour agreement was agreed upon with the unions: the political and socio-economic developments were too uncertain to undertake lasting commitments which might create too heavy a burden in the future. Talks were constructive and repeatedly evidenced a solid base for a relationship built on mutual trust, without detracting from each party's individual responsibilities.

Personeel en organisatie

Eind 2010 werd een gevoelig verlies geleden. Albert Verschoor, artistiek supervisor, overleed na meer dan veertig jaar verbonden te zijn geweest aan De Nederlandse Opera en vanaf het aller-eerste uur aan Het Muziektheater Amsterdam en het Decorcentrum. Hij vormde een onmisbare en onvervangbare schakel tussen de artistieke teams en de Technische Organisatie.

In het verslagjaar is de herijking van het personeelsbeleid voor de organisatie een continu punt van aandacht geweest. Werkgroepen die in 2009 aan de slag gingen, hebben in het eerste kwartaal 2010 advies uitgebracht, waarmee de volgende fase in het tot stand komen van een vernieuwd personeelsbeleid werd afgerond. Het hoofd Personeel en Organisatie heeft in een visiedocument beschreven hoe de mens centraal gesteld wordt in de verdere uitwerking van dit beleidsterrein teneinde een optimaal bedrijfsresultaat te bereiken. Met concrete activiteiten wordt in 2011 voortgegaan.

Gedurende het verslagjaar was de samenwerking met de Ondernemingsraad goed. In de eind 2008 in het leven geroepen gezamenlijke commissie Arbeidsomstandigheden verliep de samenwerking na een eerste meer aftastende fase ook goed.

Met de vakbonden werd een kortstondige verlenging van de cao overeengekomen: de politieke en sociaal-economische ontwikkelingen waren te onduidelijk om langlopende verplichtingen aan te gaan die een te zware wissel op de toekomst zouden trekken. De gesprekken waren constructief en getuigen over en weer van een goede basis voor een vertrouwensrelatie, zonder afbreuk te doen aan de eigen verantwoordelijkheid van de gesprekspartners.

Producties/**Productions** 2010

Le nozze di Figaro

Der fliegende Holländer

Il prigioniero | Hertog Blauwbaards burcht

Émilie

Les Troyens

Turandot

Altre Stelle

A Dog's Heart

Don Chisciotte in Sierra Morena

L'elisir d'amore

Les vêpres siciliennes

Roméo et Juliette

Die Soldaten

Fidelio

The first DNO production in 2010 was a reprise of Mozart's **Le nozze di Figaro**. This title is part of DNO's acclaimed Mozart-Da Ponte trilogy realized in Mozart Year 2006 by the successful duo stage directors Jossi Wieler and Sergio Morabito. **Le nozze di Figaro** is based on the politically-tinted stage play by Beaumarchais. All the characters are woven into a network of dependence and obligation. In order to survive, they are forced into all manner of intrigues, leading to comic events with a tragic undertone. Wieler and Morabito's staging places the work in the present: Count Almaviva is the owner of a garage and the action takes place in an automobile showroom. Another entirely new element was the use of film, created by the video artist Chris Kondek, which resulted in a compelling play of past and present in Act IV. The young and fiery Greek conductor Constantinos Carydis led the Netherlands Chamber Orchestra, having made his DNO debut in 2008 with **Die Entführung aus dem Serail**. Many of the singers returned from the original trilogy, including Gary Magee as Il Conte di Almaviva and audience favourite Luca Pisaroni in the title role. Michaela Kaune (La Contessa di Almaviva) previously appeared at DNO as Freia **Der Ring des Nibelungen**; Marie Arnet made her DNO debut in the role of Susanna. Marina Comparato, who made her DNO debut in 2009 as Dorabella **Così fan tutte**, was heart-warming as Cherubino. The Dutch soprano Charlotte Margiono, in a fine demonstration of her talent for comedy, bade farewell to the opera stage – to the disappointment of many fans – with a brilliant interpretation of Marcellina.

Le nozze di Figaro

9 voorstellingen/performances in het/the Muziektheater

muzikale leiding
musical direction
Constantinos Carydis
regie/stage direction/
dramaturgie/dramaturgy
Jossi Wieler
Sergio Morabito
decor/sets
Barbara Ehnes
kostuums/costumes
Anja Rabes
licht/lighting
David Finn
video/video
Chris Kondek

Il Conte di Almaviva
Garry Magee
La Contessa di Almaviva
Michaela Kaune
Susanna
Marie Arnet
Figaro
Luca Pisaroni
Cherubino
Marina Comparato
Marcellina
Charlotte Margiono
Bartolo
Mario Luperi
Basilio
Marcel Reijjans
Don Curzio
Colin Judson

Barbarina
Channa Malkin
Floor van der Sluis
Antonio
Roberto Accurso
Due donne
Melanie Greve
Fang Fang Kong

orkest/orchestra
Nederlands Kamerorkest
koor/chorus
Koor van
De Nederlandse Opera
instudering/preparation
Martin Wright

Europees partner
C/M/S'
Law, Tax

De eerste DNO-productie in het jaar 2010 was een reprise van Mozarts **Le nozze di Figaro**. Deze titel maakte deel uit van de spraakmakende Mozart-Da Ponte-trilogie die het succesvolle regisseursduo Jossi Wieler en Sergio Morabito in het Mozart-jaar 2006 bij DNO realiseerde. **Le nozze di Figaro** is gebaseerd op het politiek getinte toneelstuk van Beaumarchais. Alle figuren zijn ingesponnen in een netwerk van afhankelijkheden en verplichtingen. Om te overleven zien ze zich gedwongen tot allerlei intriges, die leiden tot komische gebeurtenissen met een tragische ondertoon. In de regie van Wieler en Morabito werd het werk naar de huidige tijd gehaald: graaf Almaviva was eigenaar van een garage en de handeling speelde zich af in een autoshowroom. Ook geheel van nu was het toepassen van film – door de videokunstenaar Chris Kondek, wat in de vierde akte een boeiend spel met heden en verleden opleverde. De jonge, temperamentvolle Griek Constantinos Carydis leidde het Nederlands Kamerorkest, nadat hij in 2008 met **Die Entführung aus dem Serail** zijn DNO-debuut had gemaakt. Onder de zangers kwamen velen terug die ook al in de trilogie waren te bewonderen, bijvoorbeeld Garry Magee als Il Conte di Almaviva en publiekslieveling Luca Pisaroni in de titelrol. Michaela Kaune (La Contessa di Almaviva) was hier eerder Freia **Der Ring des Nibelungen**; Marie Arnet debuteerde bij DNO als Susanna. Marina Comparato zong een hartveroverende Cherubino, na haar DNO-debuut in 2009 als Dorabella **Così fan tutte**. Charlotte Margiono nam – tot verdriet van velen – afscheid van het operatoneel met een briljante vertolking van Marcellina, waarbij zij vol overgave haar grote talent voor komediespel liet zien.

For the central theme of his opera about the legendary sea captain condemned to sail the sea in perpetuity, Wagner introduced, for the first time, a philosophical idea that would continue to occupy him throughout his life: the concept of redemption. The young woman Senta yearns for earthly happiness, while the seaman longs for salvation in order to die. This is the irreconcilable conflict of two worlds, that of the genius (the composer himself!) and the ordinary man. Moreover there is the contrast between the mortal world and the realm of the spirits. Only the voluntary death of a faithful woman can release the Höllander from the curse. Immigration officials and refugees play an important role in director Martin Kušej's concept. The crew of the phantom ship was like an aimless, hopeless band of refugees. Hartmut Haenchen's Wagner interpretations for De Nederlandse Opera with the Netherlands Philharmonic Orchestra have set an international standard, following triumphant productions of **Parsifal**, **Der Ring des Nibelungen** and **Tannhäuser**. Conductor, orchestra and the DNO's house chorus were hailed by audiences and the press alike. Juha Uusitalo, appearing at DNO for the first time, was strong in the title role. Catherine Naglestad, likewise making her DNO debut as Senta, made a striking impression with her expressive interpretation.

Der fliegende Holländer

9 voorstellingen/**performances** in het/**the** Muziektheater

muzikale leiding

musical direction

Hartmut Haenchen

regie/**stage direction**

Martin Kušej

decor/**sets**

Martin Zehetgruber

kostuums/**costumes**

Heide Kastler

licht/**lighting**

Reinhard Traub

dramaturgie/**dramaturgy**

Sebastian Huber

Daland

Robert Lloyd

Senta

Catherine Naglestad

Erik

Marco Jentszsch

Mary

Marina Prudenskaja

Der Steuermann Daland

Oliver Ringelhahn

Der Holländer

Juha Uusitalo

orkest/**orchestra**

Nederlands

Philharmonisch Orkest

koor/**chorus**

Koor van

De Nederlandse Opera

instudering/**preparation**

Martin Wright

Als centraal thema van zijn spannende opera over een tot eeuwig ronddolen verdoemde zeeman koos Wagner voor het eerst een filosofisch idee dat hem daarna zou blijven bezighouden: de verlossingsgedachte. Het meisje Senta verlangt naar aards geluk, terwijl de Holländer van een vloek verlost wil worden om te kunnen sterven. Hier blijken twee werelden onverzoenlijk: die van het genie (= de componist zelf!) en die van de gewone burgerman. Daarnaast is er de tegenstelling tussen mensen- en geestenwereld. Alleen de vrijwillige dood van een liefhebbende vrouw kan de verlossing van de Holländer tot stand brengen. In het concept van regisseur Martin Kušej speelden douaniers en gestrande mensen een belangrijke rol. De bemanning van het spookschip was als een groep vluchtelingen zonder hoop, zonder richting. De Wagner-vertolkingen bij De Nederlandse Opera onder Hartmut Haenchen met het Nederlands Philharmonisch Orkest zijn een internationaal begrip geworden, na de triomfen met **Parsifal**, **Der Ring des Nibelungen** en **Tannhäuser**. Dirigent, orkest en het DNO-koor oogstten grote bewondering bij publiek en pers. In de titelrol was een sterke Juha Uusitalo voor het eerst te gast bij DNO. Catherine Naglestad debuteerde als Senta eveneens bij DNO; haar expressieve voordracht maakte grote indruk.

Il prigioniero | Hertog Blauwaards burcht

In the aftermath of the Second World War, Dallapiccola wrote **Il prigioniero**, in which the hope and faith of a political prisoner is also his final form of suffering. In the end, he is taken to the stake by the Inquisition. The opera, situated in Spain in the second half of the 16th century, is a sombre, ambiguous work with passages of profound passion and great lyrical beauty. This was the first production of **Il prigioniero** in the Muziektheater. In Bartók's one-act opera **Bluebeard's Castle**, the title character is imprisoned within himself. Judith, his new bride, is unable to provide the freedom he sought before with so many other women. She does, however, probe ever deeper until she pierces his inner self, only to leave him completely alone. Bartók cast the work in a large-scale symphonic structure, whose expressive music is combined with impressionist passages and folk music elements. The two one-act opera's were presented as a diptych. In his intense staging, the renowned theatre and film director Peter Stein (recipient of the 1993 Erasmus Prize) emphasized the works' common bonds, in particular the symbolic aspects of captivity versus freedom and the opening and closing of doors. Adam Fischer conducted the Residentie Orchestra with passion. Lauri Vasar (title role **Il prigioniero**) appeared at DNO for the first time; Gábor Bretz likewise made his DNO debut as Bluebeard. Elena Zhidkova was Judith. All three gave convincing vocal performances, singing and acting at a high level.

Il prigioniero | Hertog Blauwbaards burcht

5 voorstellingen / **performances** in het / **the** Muziektheater

coproductie met het / **co-production with the** Teatro alla Scala, Milaan / **Milano**

muzikale leiding

musical direction

Adam Fischer

regie / **stage direction**

Peter Stein

decor / **sets** *Il prigioniero*

Ferdinand Wögerbauer

decor / **sets** *Hertog*

Blauwbaards burcht

Gianni Dessi

kostuums / **costumes**

Anna Maria Heinrich

licht / **lighting**

Japhy Weideman

video / **video**

Sergio Metalli

La madre

Paoletta Marrocu

Il prigioniero

Lauri Vasar

Il carceriere /

Il grande inquisitore

Donald Kaasch

Due sacerdoti

Marcel Beekman

Nanco de Vries

Hertog Blauwbaard

Gábor Bretz

Judith

Elena Zhidkova

acteur / **actor**

Órs Kisfaludy

orkest / **orchestra**

Residentie Orkest

koor / **chorus** *Il prigioniero*

Nederlands Concertkoor

instudering / **preparation**

Rob Vermeulen

Onder invloed van de Tweede Wereldoorlog schreef Dallapiccola **Il prigioniero**, waarin de valse hoop die de politieke gevangene blijft koesteren, juist de laatste van zijn kwellingen blijkt. Ten slotte wordt hij door de inquisitie – het verhaal speelt in Spanje, tweede helft 16de eeuw – naar de brandstapel gevoerd. Deze opera is een zwart, dubbelzinnig werk met passages vol diepe hartstocht en van grote lyrische schoonheid. **Il prigioniero** was nog niet eerder te zien in het Muziektheater. In Bartóks eenakter **Hertog Blauwbaards burcht** is Blauwbaard een gevangene van zichzelf. De vrijheid die hij bij zoveel vrouwen zocht, kan ook zijn jonge bruid Judith hem niet schenken. Wel dringt zij steeds dieper tot zijn innerlijk door, om hem ten slotte eenzaam achter te laten. De expressieve muziek bevat impressionistische passages en elementen uit de volksmuziek, door Bartók tot een groot symfonisch geheel aaneengesmeed. De twee korte opera's werden als een tweeluik gepresenteerd. De beroemde theater- en filmregisseur Peter Stein (Erasmusprijs 1993) benadrukte in zijn intense encensering de onderlinge verbanden, met name de symbolische aspecten van gevangen-zijn versus vrijheid en van deuren die open- en dichtgaan. Adam Fischer dirigeerde vol vuur het Residentie Orkest. Lauri Vasar (titelrol **Il prigioniero**) was hier voor het eerst te gast; Gábor Bretz debuteerde bij DNO als Hertog Blauwbaard. Elena Zhidkova was Judith. Alle drie overtuigden met hun hoogstaande zang- en acteerprestaties.

Two weeks after its world premiere in Lyon, The Amsterdam Music Theatre and De Nederlandse Opera presented the co-production of **Émilie** by the prominent Finnish composer Kaija Saariaho – an opera by, about and performed by, a woman. In a moving monodrama, Saariaho sketches the life of the historical figure Emilie du Châtelet. An eminent figure of the Enlightenment, Emilie was far ahead of her time. Passion and science form the pillars of her existence; Voltaire was the love of her life. Although she died shortly after the birth of a child by a younger lover, Saint-Lambert, she was still able to complete her life's work: the French translation of Isaac Newton's *Principia Mathematica*. Kaija Saariaho established her reputation with the electronic and acoustic compositions *Lichtbogen*, *Verblendungen* and *Nymphaea*. Prior to **Émilie**, she and the Lebanese librettist Amin Maalouf created *L'amour de loin*. Maalouf grew up in Beirut and emigrated to France in 1976. Kazushi Ono, chief conductor of the Opéra National de Lyon, conducted the orchestra of that opera house. The Canadian director and filmwriter François Girard made an international name with the films *Cargo*, *Thirty Two Short Films About Glenn Gould* and *The Red Violin*. The renowned Finnish soprano Karita Mattila is a staunch advocate of contemporary music, collaborating frequently with eminent composers. Mattila sang **Émilie** on 18 and 21 March; on 20 March the title role was taken by the Italian soprano Edith Haller.

Émilie

3 voorstellingen / performances in het/the Muziektheater
opdrachtwerk van / commissioned by Opéra national de Lyon, Barbican Centre of London, Fundação Calouste Gulbenkian de Lisboa

muzikale leiding

musical direction

Kazushi Ono

regie / stage direction

François Girard

decor / sets

François Séguin

kostuums / costumes

Thibault Vancaerenbroeck

licht / lighting

David Finn

dramaturgie / dramaturgy

Serge Lamothe

muzikale informatica

musical informatics

Christophe Lebreton

Émilie du Châtelet

Karita Mattila

Karen Vourc'h

orkest / orchestra

Orchestre de l'Opéra

national de Lyon

Twee weken de na de wereldpremière in Lyon presenteerde Het Muziektheater Amsterdam in samenwerking met De Nederlandse Opera **Émilie** van de vooraanstaande Finse componiste Kaija Saariaho – opera van een vrouw over een vrouw, uitgevoerd door een vrouw. Hierin schetst Saariaho het leven van het historisch personage Émilie du Châtelet als een aangrijpend monodrama. Deze bijzondere figuur uit het tijdperk van de Verlichting was haar tijd ver vooruit. Hartstocht en wetenschap vormden de pijlers van haar bestaan; Voltaire was haar grote liefde. Ze stierf nadat ze een kind van haar jongere minnaar Saint-Lambert ter wereld had gebracht, maar kon haar levenswerk nog voltooien: de Franse vertaling van de *Principia Mathematica* van Isaac Newton. Kaija Saariaho vestigde haar reputatie met haar elektronische en akoestische composities *Lichtbogen*, *Verblindungen* en *Nymphaea*. Samen met de Libanees Amin Maalouf, de librettist van **Émilie**, maakte zij eerder *L'amour de loin*. Kazushi Ono, chef-dirigent van de Opéra national de Lyon, leidde zijn Orchestre de l'Opéra national de Lyon. De Canadese regisseur en filmschrijver François Girard heeft international naam gemaakt met de films *Cargo*, *Thirty Two Short Films About Glenn Gould* en *The Red Violin*. De beroemde sopraan Karita Mattila, landgenote van Saariaho, is een artistieke kracht achter de ontwikkeling van nieuwe muziek, in nauwe samenwerking met vooraanstaande componisten. Mattila vertolkte Émilie op 18 en 21 maart; op 20 maart zong de Italiaanse sopraan Edith Haller de titelrol.

Les Troyens, a robust and timeless production by Pierre Audi first staged in 2003, returned to the Muziektheater. Although Berlioz constructed his *opus magnum* in two independent sections, he always wanted it to be regarded as a single work. It was presented as such by De Nederlandse Opera, and is linked thematically to Purcell's **Dido and Aeneas**, performed earlier in the season and likewise based on the tragic legend of the fall of Troy and the undoing of the Queen of Carthage. The American conductor John Nelson is a recognized Berlioz expert, he led the Netherlands Philharmonic Orchestra. Yvonne Naef returned as Didon; Eva-Maria Westbroek made her role debut as the clairvoyant Cassandre. The Koor van De Nederlandse Opera also had a leading role, which it executed impressively.

Les Troyens

8 voorstellingen/**performances** in het/**the** Muziektheater

muzikale leiding

musical direction

John Nelson

regie/**stage direction**

Pierre Audi

decor/**sets**

George Tsypin

kostuums/**costumes**

Andrea Schmidt-Futterer

licht/**lighting**

Peter van Praet

choreografie

choreography

Amir Hosseinpour

Jonathan Lunn

dramaturgie/**dramaturgy**

Klaus Bertisch

Énée

Bryan Hymel

Chorèbe

Jean-François Lapointe

Panthée

Nicolas Testé

Narbal

Alastair Miles

Iopas

Greg Warren

Ascagne

Valérie Gabail

Cassandre

Eva-Maria Westbroek

Didon

Yvonne Naef

Anna

Charlotte Hellekant

Hélénus/Hylas

Sébastien Droy

Priam

Christian Tréguier

Un chef grec/

1ère sentinelle

Alexander Vassiliev

Un soldat

Peter Arink

2ème sentinelle

Patrick Schramm

L'ombre d'Hector/

Le dieu Mercure

Philippe Fourcade

Sinon

Christopher Gillett

Polyxène

Michaëla Karadjian

Hécube

Danielle Bouthillon

Andromaque

Jennifer Hanna

Hector/Iarbas

Standish de Vries

orkest/**orchestra**

Nederlands

Philharmonisch Orkest

koor/**chorus**

Koor van

De Nederlandse Opera

instudering/**preparation**

Martin Wright

Les Troyens, een sterke en tijdloze productie van Pierre Audi uit 2003, keerde terug naar het Muziektheater. Componist Berlioz schreef zijn opus magnum in twee aparte delen, maar zag die als één geheel. En zo presenteerde De Nederlandse Opera het grote werk dan ook. Inhoudelijk was er een link met Purcells eerder in het seizoen uitgevoerde **Dido and Aeneas**, dat eveneens is gebaseerd op de tragische mythen rond de val van Troje en de ondergang van de koningin van Carthago. De Amerikaanse dirigent John Nelson is een bekend specialist in het werk van Berlioz; hij leidde het Nederlands Philharmonisch Orkest. Yvonne Naef keerde terug als Didon; Eva-Maria Westbroek maakte als de helderziende Cassandre haar roldebuut. Het Koor van De Nederlandse Opera had eveneens een hoofdrol, die het op indrukwekkende wijze vertolkte.

This extremely successful production of **Turandot**, Puccini's last opera, is a reprise of the celebrated German director Nikolaus Lehnhoff's 2002 staging. Puccini experienced great difficulty in completing his opera about the beautiful but icy Chinese princess. It remained unfinished at the time of the composer's death, and was subsequently completed first by Franco Alfano and, in 2001, again by Luciano Berio, whose new finale musically depicts the heroine in a more human light, making the 'happy ending' far more believable. The cruel irony of history would have it that Puccini and Berio both died of the same debilitating illness. Yannick Nézet-Séguin, chief conductor of the Rotterdam Philharmonic Orchestra, returned with his ensemble following **The Makropulos Case** (2009). In DNO debuts for both, Lise Lindstrom sang a robust Turandot and Lance Ryan took the role of Calaf, 'the unknown prince'. Ana María Martínez was moving as Liù.

Turandot

9 voorstellingen/[performances](#) in het/[the](#) Muziektheater

muzikale leiding

[musical direction](#)

Yannick Nézet-Séguin

regie/[stage direction](#)

Nikolaus Lehnhoff

decor/[sets](#)

Raimund Bauer

kostuums/[costumes](#)

Andrea Schmidt-Futterer

licht/[lighting](#)

Duane Schuler

choreografie

[choreography](#)

Denni Sayers

La principessa Turandot

Lise Lindstrom

L'imperatore Altoum

Jean-Léon Klostermann

Timur

Mario Luperi

Il principe ignoto (Calaf)

Lance Ryan

Liù

Ana María Martínez

Ping

Angelo Vecchia

Pang

Roberto Covatta

Pong

Carlo Bosi

Un mandarino

Roger Smeets

orkest/[orchestra](#)

Rotterdam

Philharmonisch Orkest

koor/[chorus](#)

Koor van

De Nederlandse Opera

instudering/[preparation](#)

Martin Wright

kinderkoor

[children's chorus](#)

Kinderkoor De Kickers van

Muziekschool Waterland

instudering/[preparation](#)

Jan Maarten Koeman

De vermaarde Duitse regisseur Nikolaus Lehnhoff enceneerde in 2002 Puccini's laatste opera, **Turandot**. Deze zeer succesvolle productie ging nu in reprise. Puccini had grote moeite met het voltooiën van zijn opera over de mooie Chinese ijsprinses. De componist worstelde zolang met de finale dat de dood hem inhaalde voordat het werk gereed was. In eerste instantie werd **Turandot** door Franco Alfano gecompleteerd, maar in 2001 schreef Luciano Berio een nieuw einde, waarin hij de menselijke kant van de hoofdfiguur naar voren haalde. Hierdoor wordt het happy end veel geloofwaardiger. Het is een wrede ironie van het historische noodlot dat dezelfde slopende ziekte Puccini én Berio fataal is geworden. De chef-dirigent van het Rotterdams Philharmonisch Orkest, Yannick Nézet-Séguin, keerde met zijn ensemble terug na **De zaak Makropulos**, 2009. Lise Lindstrom debuteerde bij DNO als een krachtige Turandot en Lance Ryan als 'de onbekende prins', Calaf. Ontroerend was de Liù van Ana María Martínez.

Étienne Méhul 1763-1817
Hector Berlioz 1803-1869
Jean-Philippe Rameau 1683-1764
Christoph Willibald Gluck 1714-1787
Luigi Cherubini 1760-1842

Altre Stelle

'My will and desire were revolved/By love, that moves the sun and the other stars.' This quote from Dante's *La Divina Commedia* offered the title for the production **Altre Stelle** ('other stars'). **Altre Stelle** was a compilation of scenes involving tragic mythological heroines, in a solo performance created by director Juliette Deschamps and singer Anna Caterina Antonacci. The world premiere took place in Luxembourg on 7 December 2008. Along with **Émilie** (March 2010) this was the second collaborative project during the 2009 2010 season between The Amsterdam Music Theater and De Nederlandse Opera. Three passages from **Les Troyens** glance back at DNO's production of Berlioz's opera in April. The young French conductor François-Xavier Roth and his own chamber orchestra Les Siècles made their first DNO appearance, accompanying the Italian opera diva Anna Caterina Antonacci (previously at DNO as Elettra **Idomeneo**). She is known for her penetrating interpretations of soprano and mezzo-soprano roles from the 17th- and 18th-century repertoire. Both musically and visually, the production was notable for its refined aesthetics.

Altre Stelle

3 voorstellingen/**performances** in het/**the** Muziektheater
productie/**production** Instant Pluriel; coproductie/**co-production** Grand Théâtre de Luxembourg,
Théâtre de Nîmes, Grand Théâtre de Provence, Palazzetto Bru Zane, Centre de musique romantique
française, Instant Pluriel; in samenwerking met/**in collaboration with** Théâtre de Caen, Opéra de Lille

muzikale leiding
musical direction
François-Xavier Roth
regie/**stage direction**
Juliette Deschamps
decor/**sets**
Nelson Wilmotte
kostuums/**costumes**
Macha Makeieff
licht/**lighting**
Joël Hourbeigt

sopraan
Anna Caterina Antonacci
kinderen
Léonore Bonnin
Ivan Dhédin

orkest/**orchestra**
Les Siècles

'Zo werden mijn gevoel en wil bewogen/Door liefde, die de zon en andere sterren drijft.' Aan dit citaat uit Dantes *La Divina Commedia* ontleende de productie **Altre Stelle** ('andere sterren') haar naam. **Altre Stelle** was een compilatie van scènes rond tragische heldinnen uit de mythologie, die voor regisseur Juliette Deschamps en zangeres Anna Caterina Antonacci het uitgangspunt vormden voor deze bijzondere solovoorstelling. De wereldpremière was in Luxemburg, 7 december 2008. Na **Émilie** (maart 2010) was dit de tweede samenwerking in seizoen 2009 2010 tussen Het Muziektheater Amsterdam en De Nederlandse Opera. Drie passages uit **Les Troyens** wijzen terug naar de productie van Berlioz' opera bij DNO in april. De jonge Franse dirigent François-Xavier Roth was met het door hemzelf geformeerde kamerorkest Les Siècles voor het eerst hier te gast, om de Italiaanse operadiva Anna Caterina Antonacci (bij DNO eerder Elettra **Idomeneo**) te begeleiden. Zij staat bekend om haar indringende vertolkingen van zowel sopraan- als mezzopartijen uit het 17de- en 18de-eeuwse repertoire. Muzikaal en visueel bekoorde de productie door een verfijnde esthetiek.

Entirely in the absurdist Russian tradition of Shostakovich's **The Nose** and Schnittke's **Life with an Idiot** (both previously seen at DNO), the avant garde composer Alexander Raskatov composed **A Dog's Heart**, based on Mikhail Bulgakov's satiric novelle. De Nederlandse Opera commissioned the work and staged its world premiere. Scientific progress, it appears, is not always a blessing for mankind: things go awry when Doctor Bormental (Ville Rusanen in his DNO debut) implants a human pituitary gland into the dog Sharik. The transformed beast turns into the criminal Sharikov, from whom everyone learns the sensation of fear. The only solution is a second operation... Martyn Brabbins (**Alice in Wonderland**, **Wagner Dream**) conducted the Netherlands Radio Chamber Philharmonic. Director was Simon Burney (DNO debut), one of the most respected British stage directors today. Sharikov was given an energetic performance by Alexander Kravets. Vocal ensemble VocaalLab, specialized in contemporary music, made its first DNO appearance. The musical and theatrical elements together formed a perfect whole. This extraordinary production was received with hearty enthusiasm.

A Dog's Heart

8 voorstellingen/**performances** in het/**the** Muziektheater
in het kader van het/**as part of the** Holland Festival 2010
opdrachtwerk van/**commissioned by** De Nederlandse Opera

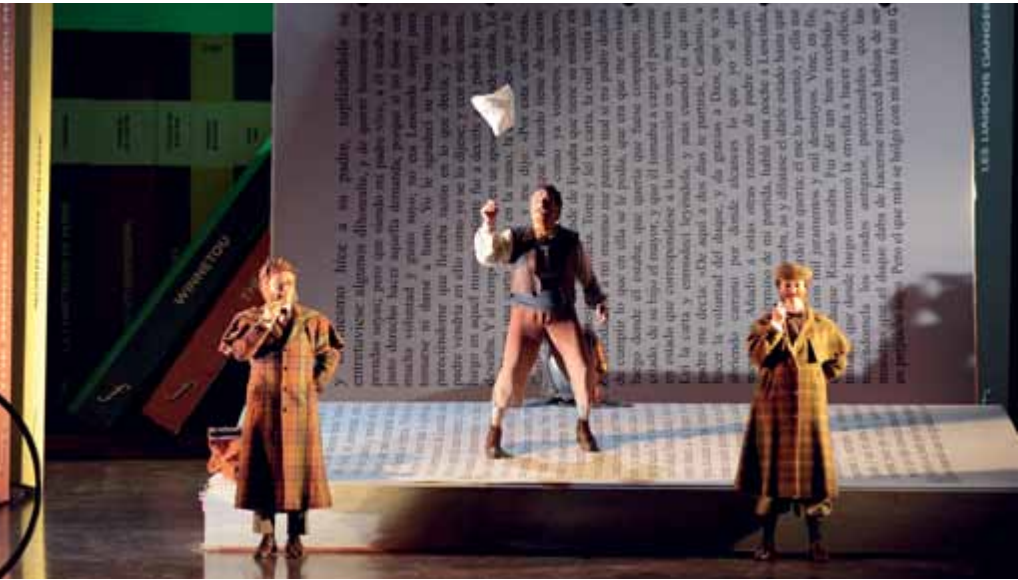
muzikale leiding
musical direction
Martyn Brabbins
regie/**stage direction**
choreografie
choreography
Simon McBurney
decor/**sets**
Michael Levine
kostuums/**costumes**
Christina Cunningham
licht/**lighting**
Paul Anderson
video
Finn Ross
poppen/**puppetry**
Blind Summit Theatre
Mark Down
Nick Barnes
beweging/**movement**
Toby Sedgwick

Filipp Filipovitsj
Sergei Leiferkus
Bormenthal
Ville Rusanen
Sjarikov
Alexander Kravets
Darja/
Onaangename stem Sjarik
Elena Vassilieva
Zina
Nancy Allen Lundy
Sjvonder
Vasily Efimov
Vjasemskaja/
Aangename stem Sjarik
Ivo Posti
Grote Baas
Jan Alofs
Verloofde van Sjarikov
Sophie Desmars

Eerste patiënt/
Provocateur
Brian Galliford
Tweede patiënt
Annett Andriesen
Proletariërs
Marieke Steenhoek
Ivo Posti
Vasily Efimov
Tiemo Wang
Fjodor/Krantenjongen
Alexander Egorov
Eerste dronken man/
Rechercheur
Marijn Zwitserlood
Tweede dronken man
Job Hubatka
Eerste oude dame
Caroline Cartens
Tweede oude dame
Ekaterina Levental
Derde oude dame
Gesa Hoppe
poppenspeler Sjarikov
Mark Down

orkest/**orchestra**
Radio Kamer Filharmonie
vocaal ensemble
VocaalLAB Nederland
artistieke leiding
Romain Bischoff
instudering/**preparation**
Henry Kelder

Geheel in de absurdistische Russische traditie van Sjostakovitsj' **De neus** en Schnittkes **Life with an Idiot** (beide waren bij De Nederlandse Opera te zien) schreef de avant-garde componist Alexander Raskatov **A Dog's Heart**, naar de satirische novelle van Michail Boelgakov. DNO was de opdrachtgever en verzorgde de wereldpremière. Dat de vorderingen van de wetenschap lang niet altijd een zegen voor de mensheid zijn, blijkt wanneer de medicus Bormenthal (Ville Rusanen, DNO-debuut) een menselijke pijnappelklier inplant in de hersens van de hond Sjarik. Het gemuteerde dier ontwikkelt zich tot de misdadiger Sjarikov, die niets en niemand ontziet. De enige oplossing is een tweede operatie... Martyn Brabbins (**Alice in Wonderland, Wagner Dream**) leidde de Radio Kamer Filharmonie. De regie was in handen van Simon McBurney (DNO-debuut), een van de belangrijkste Engelse theatermakers van deze tijd. Sjarikov werd energiek vertolkt door Alexander Kravets. Vocaal ensemble VocaalLab, gespecialiseerd in hedendaagse muziek, was voor het eerst bij DNO te gast. Het muzikale en het theatrale vormden een volmaakte eenheid. Deze ongewone productie werd dan ook met groot enthousiasme ontvangen.

The relatively unknown Baroque composer Francesco Bartolomeo Conti is enjoying a much-deserved resurgence. Not surprisingly: he gives a refreshing and invigorating turn to established Baroque forms. Conti's tragicomic **Don Chisciotte in Sierra Morena** was performed in the intimate Amsterdam Stadsschouwburg, the perfect venue for Baroque opera. René Jacobs (**Samson, Giulio Cesare**) led the agile Akademie für Alte Musik Berlin. Director Stephen Lawless (DNO debut) based his visual interpretation on books, from which the characters came to life. It is, after all, an over-immersion in reading that has caused Don Chisciotte to lose his mind. In this staging it resulted in emotional closing images, particularly in contrast to the comic events that preceded them. The role of the 'knight errant' (both literally and figuratively) was given a moving performance by Nicolas Rivenq (DNO debut), supported by Marcos Fink (likewise making his DNO debut) as Chisciotte's sidekick Sancio Pansa. **Don Chisciotte in Sierra Morena** was produced earlier at the Innsbrucker Festwochen der Alten Musik 2005.

Don Chisciotte in Sierra Morena

6 voorstellingen / performances in de / the Stadsschouwburg Amsterdam
coproductie met het / co-production with the Holland Festival 2010

muzikale leiding
musical direction
René Jacobs
regie / stage direction
Stephen Lawless
decor / sets
Benoit Dugardyn
kostuums / costumes
Lionel Lesire
licht / lighting
Pia Virolainen
choreografie
choreography
Lynne Hockney

Don Chisciotte
Stéphane Degout
Dorotea
Inga Kalna
Lucinda
Gillian Keith
Fernando
Christophe Dumaux
Cardenio
Bejun Mehta
Lope
Mark Tucker
Ordogno
Johannette Zomer
Sancio Pansa
Marcos Fink
Maritorne
Judith van Wanroij
Rigo
Dominique Visse
Mendo
Geoffrey Dolton

orkest / orchestra
Akademie
für Alte Musik Berlin

De relatief onbekende barokcomponist Francesco Bartolomeo Conti staat de laatste tijd weer volop in de belangstelling, en dat is volkomen terecht. Hij wist namelijk de starre vormen uit zijn periode op verfrissende wijze te verluchten. Conti's tragikomedie **Don Chisciotte in Sierra Morena** werd uitgevoerd in de intieme Amsterdamse Stadsschouwburg, zeer geschikt voor het barok-repertoire. René Jacobs (**Samson, Giulio Cesare**) leidde de levendig spelende Akademie für Alte Musik Berlin. Regisseur Stephen Lawless (DNO-debuut) ging in zijn visuele interpretatie uit van boeken, waaruit de personages tot leven kwamen. Het is immers door een overdosis aan lectuur dat Don Chisciotte zijn verstand verliest. In deze encenering leverde dit laatste gegeven aangrijpende slotbeelden op, die des te sterker aankwamen na de komische verwickelingen eerder in het stuk. De rol van de letterlijk en figuurlijk dolende ridder werd ontroerend gezongen door Stéphane Degout (DNO-debuut), bijgestaan door Marcos Fink (eveneens DNO-debuut) als zijn compagnon Sancio Pansa. De productie was eerder te zien bij de Innsbrucker Festwochen der Alten Musik 2005.

For the summer performances of June/July 2010, De Nederlandse Opera presented the very last run of Guy Joosten's successful 2001 staging of **L'elisir d'amore**. The naïve peasant Nemorino believes he needs a love potion to win the affections of the wealthy and beautiful Adina, offering the huckster Dulcamara the perfect chance to unload a case of cheap Bordeaux. The fact that the amorous adventures would have been resolved just as well without the magic elixir is a moot point: the quack uses the happy couple as a real-life testimonial to his wonder product. Advertising – in particular the over-the-top genre typical to the Italian television channel RAI Uno – inspired Joosten to create a hilarious parody poking fun at superficiality and empty ostentation. A flamboyant staging with plenty of glitter, body-builders and bikini-clad ladies! The Netherlands Chamber Orchestra was conducted by Riccardo Frizza, a specialist in Italian repertoire and newcomer to DNO. The four main roles were taken by Valentina Farcas as Adina, Dimitri Korchak as Nemorino, Tommi Hakala as his rival Belcore and Renato Girolami (DNO debut) as Dulcamara.

L'elisir d'amore

6 voorstellingen/performances in het/the Muziektheater

muzikale leiding
musical direction
Riccardo Frizza
regie/stage direction
Guy Joosten
decor/sets
Johannes Leiacker
kostuums/costumes
Jorge Jara
licht/lighting
Davy Cunningham
choreografie
choreography
Andrew George

Adina
Valentina Farcas
Nemorino
Dmitry Korchak
Belcore
Tommi Hakala
Il dottor Dulcamara
Renato Girolami
Giannetta
Renate Arends

orkest/orchestra
Nederlands Kamerorkest
koor/chorus
Koor van
De Nederlandse Opera
instudering/preparation
Martin Wright

In de zomerbespeeling juni/juli 2010 bracht De Nederlandse Opera de allerlaatste voorstellingsreeks uit van Guy Joostens succesvolle productie (2001) van **L'elisir d'amore**. De naïeve Nemorino denkt een liefdeselixer nodig te hebben om de mooie en rijke Adina voor zich te winnen – dé kans voor kwakzalver Dulcamara om van een voorraadje bordeaux af te komen. Dat de liefdesperikelen ook zonder zijn 'toverdrank' wel zouden zijn opgelost, maakt voor de glatte wonderdokter geen verschil: het gelukkige paar is voor hem de beste reclame. Reclame, met name de overvloed daaraan op de Italiaanse tv-zender Rai Uno, inspireerde Joosten tot een hilarische parodie, waarin hij oppervlakkigheid en hol uiterlijk vertoon op de korrel neemt. Een jolige encenering met veel glitter, bodybuilders en dames in badpakken! Het Nederlands Kamerorkest werd geleid door Riccardo Frizza, specialist in het Italiaanse repertoire en voor het eerst bij DNO te gast. In de vier voornaamste rollen stonden Valentina Farcas als Adina, Dmitry Korchak als Nemorino, Tommi Hakala als zijn rivaal Belcore en Renato Girolami (DNO-debuut) als Dulcamara.

Les vêpres siciliennes was the first of seven new productions at DNO in the 2010/2011 season. This epic work – a *grand opéra* in the French tradition – represents a unique and often neglected aspect of Verdi's oeuvre. Political conflicts between the Sicilians and their French occupiers, amorous entanglements, revenge and an unexpected family revelation are the key elements in Verdi's opera. A happy marriage is meant to put an end to the intrigues, but instead, the downtrodden townsfolk rise up against their oppressors and spur a massacre. The work – this French version was the original – is a true *grand opéra*, with its historical basis, five acts and large-scale ballet music. Paolo Carignani previously conducted **La bohème**, **Lucia di Lammermoor** and **La traviata** at DNO. The renowned stage director Christof Loy made his DNO debut. Loy had previously worked with Carignani on Verdi productions at Oper Frankfurt. The ballet libretto was by Thomas Jonigk, the choreography by Thomas Wilhelm. An international quartet of soloists comprised the four leading roles: the Dutch soprano Barbara Haveman (Hélène), the German tenor Burkhard Fritz (Henri), the Swiss baritone Alejandro Marco-Buhrmester (Montfort) and the Romanian bass Balint Szabo (Procida).

Les vèpres siciliennes

8 voorstellingen/**performances** in het/**the** Muziektheater
coproductie met/**co-production with** Tokyo Nikikai Opera Foundation en/**and** Gothenburg Opera

muzikale leiding
musical direction
Paolo Carignani
regie/**stage direction**
Christof Loy
decor/**sets**
Johannes Leiacker
kostuums/**costumes**
Ursula Renzenbrink
licht/**lighting**
Bernd Purkrabek
choreografie
choreography
Thomas Wilhelm
balletlibretto
ballet libretto
Thomas Jonigk
video/**video**
Evita Galanou/
Thomas Wollenberger
dramaturgie/**dramaturgy**
Yvonne Gebauer

Hélène
Barbara Haveman
Ninetta
Livia Ághová
Henri
Burkhard Fritz
Guy de Montfort
Alejandro Marco-
Buhrmester
Jean Procida
Balint Szabo
Thibault
Hubert Francis
Danieli
Fabrice Farina
Mainfroid
Rudi de Vries
Robert
Roger Smeets
Le Sire de Béthune
Jeremy White
Le Comte de Vaudemont
Christophe Fel

orkest/**orchestra**
Netherlands
Philharmonic Orchestra
koor/**chorus**
Koor van
De Nederlandse Opera
instudering/**preparation**
Martin Wright

Les vèpres siciliennes was de eerste van zeven nieuwe producties bij DNO in seizoen 2010 2011. Dit epische werk – *een grand opéra* in de Franse traditie – vertegenwoordigt een bijzonder aspect van Verdi's oeuvre dat niet zo vaak wordt belicht. Conflicten tussen Sicilianen en de hen belegerende Fransen, liefde, wraak en een onverwachte onthulling over familiebanden bepalen de verhaallijn van Verdi's opera. Een gelukkig huwelijk moet tot de verzoening leiden, maar in plaats daarvan volgt er een grote afslachting, wanneer de getergde bevolking tegen haar onderdrukkers in opstand komt. Het stuk is een echte *grand opéra*, met een historisch gegeven, vijf akten en grootschalige balletten. Deze Franstalige versie is de oorspronkelijke. Paolo Carignani dirigeerde bij DNO eerder **La bohème**, **Lucia di Lammermoor** en **La traviata**. De vermaarde regisseur Christof Loy debuteerde daarentegen bij DNO. Loy werkte met Carignani al aan Verdi-producties bij Oper Frankfurt. Het balletlibretto was van Thomas Jonigk, de choreografie van Thomas Wilhelm. In de vier hoofdrollen stond een internationaal solistenkwartet: de Nederlandse sopraan Barbara Haveman (Hélène), de Duitse tenor Burkhard Fritz (Henri), de Zwitserse bariton Alejandro Marco-Buhrmester (Montfort) en de Roemeense bas Balint Szabo (Procida). Vooral Havemans optredens maakten grote indruk.

The second new DNO production of the season was one of the most popular titles from the French Romantic repertoire: Gounod's **Roméo et Juliette**. The tragic tale of literature's most famous lovers is still intensely evocative. Gounod focused exclusively on the personal conflict, creating an intimate psychological drama. Conductor Marc Minkowski previously led DNO's production of Händel's **Giulio Cesare**. In 2004 he was awarded the title of Chevalier du Mérite by the president of France. Olivier Py made his DNO staging debut with this new production. The Frenchman, director and manager of the Théâtre National de l'Odéon in Paris, is best known for his stage dramas, but has also been staging operas for the past ten years. Lyubov Petrova made her DNO debut as Juliette; Ismael Jordi (Roméo) returned after appearing here in **Lucia di Lammermoor** and **La traviata**. As the ill-fated couple, they succeeded in capturing the hearts of the audience.

Roméo et Juliette

9 voorstellingen / performances in het/the Muziektheater

muzikale leiding
musical direction
Marc Minkowski
regie / stage direction
Olivier Py
decor / sets
kostuums / costumes
Pierre-André Weitz
licht / lighting
Bertrand Killy
choreografie
choreography
Wissam Arbache

Juliette
Lyubov Petrova
Stéphano
Cora Burggraaf
Gertrude
Doris Lamprecht
Roméo
Ismael Jordi
Tybalt
Sébastien Droy
Benvolio
Jean-Léon Klostermann
Mercutio
Henk Neven
Pâris
Maarten Koningsberger

Frère Laurent
Nicolas Testé
Grégorio
Mattijs van de Woerd
Capulet
Philippe Rouillon
Le Duc / Frère Jean
Christophe Fel
Manuela
Oleksandra Lenyshyn
Pepita
Maartje de Lint
Angelo
John van Halteren

orkest / orchestra
Residentie Orkest
koor / chorus
Koor van
De Nederlandse Opera
instudering / preparation
Martin Wright

De tweede nieuwe DNO-productie in het seizoen was een van de meest geliefde titels uit het romantische Franse repertoire: Gounods **Roméo et Juliette**, over het beroemdste liefdespaar uit de wereldliteratuur. Het tragische gegeven spreekt nog altijd tot de verbeelding. Gounod concentreerde zich op het persoonlijke conflict en schiep een intiem psychologisch drama. Dirigent Marc Minkowski leidde bij De Nederlandse Opera eerder Händels **Giulio Cesare**. In 2004 werd Minkowski door de president van Frankrijk benoemd tot Chevalier du Mérite. Olivier Py maakte zijn regiedebuut bij DNO. Deze regisseur en directeur van het Parijse Odéon werd vooral bekend met toneelproducties. Sinds tien jaar encenseert hij ook opera. Lyubov Petrova debuteerde bij DNO als Juliette; Ismael Jordi (Roméo) keerde hier terug na **Lucia di Lammermoor** en **La traviata**. Als het onfortuinlijke paar wist het zangersduo de harten van het publiek feilloos te raken.

The first DNO reprise of the 2010 2011 season was **Die Soldaten**, Bernd Alois Zimmermann's only opera. The work was for many years considered unplayable due to its complex demands on both the musical performance and stage technique. Using simultaneous scenes and separate orchestras, the composer tells the tale of the army darling Marie, expanding the plot into an indictment of all forms of repression. Jazz licks and Bach chorales, electronic sound masses and a coloratura vocal part culminate in an acoustical atomic explosion, in itself an appeal to those who have witnessed it never to forget it and to never let it happen again. As in the first series of performances in 2003, the Netherlands Philharmonic Orchestra was conducted by Hartmut Haenchen. Together they delivered an impressive performance. This powerful production by director Willy Decker, a regular guest at DNO, has also been staged in Tokyo and Paris in recent years. Claudia Barainsky returned to repeat her phenomenal interpretation of the role of Marie. She is widely regarded as the leading interpreter of this role, which she also sang at the Ruhrtriennale and the Lincoln Center Festival. Her contribution to the DVD of this production earned her the Preis der Deutschen Schallplatten Kritik 2007.

Die Soldaten

8 voorstellingen/performances in het/the Muziektheater

muzikale leiding
[musical direction](#)
Hartmut Haenchen
regie/[stage direction](#)
Willy Decker
decor/[sets](#)
Wolfgang Gussmann
kostuums/[costumes](#)
Wolfgang Gussmann
Frauke Schernau
licht/[lighting](#)
Friedewalt Degen
choreografie
[choreography](#)
Kimiho Hulbert

Wesener
Frode Olsen
Marie
Claudia Barainsky
Charlotte
Lani Poulson
Weseners alte Mutter
Hebe Dijkstra
Stolzius
Michael Kraus
Stolzius' Mutter
Kathryn Harries
Obrist
Marek Gaszdecki
Desportes
Tom Randle
Pirzel
Alexander Kravets
Eisenhardt
Urban Malmberg
Haudy
Adrian Clarke

Mary
Kay Stieffermann
Drei junge Offiziere
Jeroen de Vaal
Brian Galliford
Pascal Pittie
Die Gräfin de la Roche
Helen Field
Der junge Graf
Christian Baumgärtel
Der Bediente der Gräfin
Brian Galliford
Der junge Fähnrich
Niklaus Kost
Der betrunkenen Offizier
Erik Slik
Drei Hauptleute
Henk Gunneman
Frans Huijts
Jan-Willem Baljet

orkest/[orchestra](#)
Nederlands
Philharmonisch Orkest

Ensemble van zangers en slagwerkers
[Ensemble of singers and percussionists](#)
instudering/[preparation](#)
Martin Wright

De eerste DNO-reprise in seizoen 2010 2011 was **Die Soldaten**, de enige opera van Bernd Alois Zimmermann. Deze werd vanwege de hoge en complexe eisen aan toneeltechniek en muzikale uitvoering lange tijd als onspeelbaar beschouwd. Met simultaan-scènes en verschillende orkesten vertelt componist Zimmermann het verhaal van het soldatenliefje Marie – een aanklacht tegen elke vorm van onderdrukking. Jazzklanken en Bach-koralen, elektronische klankmassa's en coloratuurzang culminerend in een akoestische atoomexplosie, een dramatische oproep om het aanschouwde nooit (meer) werkelijkheid te laten worden. Evenals bij de eerste voorstellingsreeks in 2003 stond het Nederlands Philharmonisch Orkest onder leiding van Hartmut Haenchen. Samen leverden zij opnieuw een grootse prestatie. De afgelopen jaren was deze indrukwekkende productie van Willy Decker te zien in Tokio en Parijs. Decker regisseerde bij DNO al vele opera's. Claudia Barainsky zong evenals in 2003 op fenomenale wijze de rol van Marie. Zij wordt momenteel beschouwd als de voornaamste vertolkster van deze rol, die ze ook zong tijdens de Ruhrtriennale en in het Lincoln Center Festival. Voor de dvd van die productie ontving Barainsky de Preis der Deutschen Schallplatten Kritik 2007.

The second DNO reprise in the 2010 2011 season was Beethoven's sole opera **Fidelio**, like Zimmermann's **Die Soldaten** a powerful statement against human repression. The title heroine is the personification of humanity itself. Disguised as Fidelio, the loyal and brave Leonore rescues her husband Florestan from political incarceration and at the same time frees his fellow political prisoners. The Nederlands Kamerorkest was conducted by Marc Albrecht, the new chief conductor of DNO and NedPhO/NKO starting in the 2011 2012 season. **Fidelio** was a reprise of the 2003 production by Robert Carsen, whose pithiness once again resulted in a moving spectacle. Albrecht and Carsen first collaborated on **Carmen** (2009). The Koor van De Nederlandse Opera again provided a superb performance.

Fidelio

9 voorstellingen/performances in het/the Muziektheater

muzikale leiding

musical direction

Marc Albrecht

regie/stage direction

Robert Carsen

decor/sets

kostuums/costumes

Radu Boruzescu

Miruna Boruzescu

licht/lighting

Robert Carsen

Peter van Praet

dramaturgie/dramaturgy

Ian Burton

Don Fernando

Geert Smits

Don Pizarro

Alan Held

Florestan

Christopher Ventris

Michael König

Leonore

Nadja Michael

Rocco

Ain Anger

Marzelline

Bernarda Bobro

Jaquino

Marcel Reijans

Erster Gefangener

Jean-Léon Klostermann

Zweiter Gefangener

Peter Arink

orkest/orchestra

Nederlands Kamerorkest

koor/chorus

Koor van

De Nederlandse Opera

instudering/preparation

Martin Wright

De tweede DNO-reprise in seizoen 2010 2011 was Beethovens enige opera **Fidelio**, evenals Zimmermanns **Die Soldaten** een krachtig statement tegen onderdrukking en voor menselijkheid. Dit laatste idee wordt gepersonifieerd door de titelheldin. Als 'Fidelio' verkleed weet de trouwe en moedige Leonore haar man Florestan, een politieke gevangene, te bevrijden en met hem alle andere gevangenen. Het Nederlands Kamerorkest werd geleid door Marc Albrecht, per seizoen 2011 2012 de nieuwe chef-dirigent van De Nederlandse Opera en van het Nederlands Philharmonisch Orkest/Nederlands Kamerorkest. **Fidelio** was een reprise van de productie van Robert Carsen uit 2003, die in haar kernachtigheid ook nu weer sterk ontroerde. In **Carmen** (2009) werkten Albrecht en Carsen voor het eerst samen. Het Koor van De Nederlandse Opera dwong weer veel bewondering af.

Producties

- nieuwe producties
- reprises

Voorstellingen

- in Amsterdam
- in het buitenland

Overige activiteiten

Educatieve activiteiten

- schoolprojecten primair onderwijs
- schoolprojecten en CKV voortgezet onderwijs
- volwassenen onderwijs

Korte optredens

- Uitmarkt Amsterdam
- lunchconcerten Boekmanzaal

Overig

- inleidingen
- Open Dag
- OperaFlirt
- kinderdag CMS
- kostuumverkoop (2009)
- Carmen** live-uitzending in het Oosterpark (2009)
- participatieproject **Carmen** (2009)
  - workshop belichting
  - workshop kap & grime
  - rondleiding kostuumdienst
  - rondleiding Decoratelier
  - koormasterclass
  - lezing

2010

Aantal
Aantal
bezoekers

13

6

7

95

135.297

3

2.016

0

0

15

714

4

167

1

1.600

34

6.120

95

14.250

1

950

4

330

1

49

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

Beleidsplan

Aantal
Aantal
bezoekers

12

7

5

98

146.000

1

600

20

2.500

-

-

35

7.000

2009

Aantal
Aantal
bezoekers

13

9

4

107

146.741

-

-

4

316

22

1.192

2

74

1

800

34

6.120

107

10.700

1

850

4

402

-

-

1

969

1

3.500

2

40

2

40

4

80

2

50

2

160

1

120

Productions

- new productions
- revivals

Performances

- in Amsterdam
- abroad

Other activities

Educational activities

- activities in primary school
- activities in secondary school, incl. CKV
- adults

Short performances

- Uitmarkt Amsterdam
- lunch concerts in Boekmanzaal

Miscellaneous

- introductions
- Opera Day
- OperaFlirt
- day for children CMS
- costume sale (2009)
- Carmen** live broadcast in Oosterpark (2009)
- participation project **Carmen** (2009)
  - workshop lighting
  - workshop wig & make-up
  - guided tour Costume department
  - guided tour Set workshop
  - masterclass chorus
  - lecture

2010

Number	Number of visitors
--------	-----------------------

13

6

7

95

135.297

3

2.016

0

0

15

714

4

167

1

1.600

34

6.120

95

14.250

1

950

4

330

1

49

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

Policy Plan

Number	Number of visitors
--------	-----------------------

12

7

5

98

146.000

1

600

20

2.500

-

-

35

7.000

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

-

2009

Number	Number of visitors
--------	-----------------------

13

9

4

107

146.741

-

-

4

316

22

1.192

2

74

1

800

34

6.120

107

10.700

1

850

4

402

-

-

1

969

1

3.500

2

40

2

40

4

80

2

50

2

160

1

120

Financial policy

De Nederlandse Opera ended 2010 with a negative operating result of € 486,000, whereas a negative result of € 2,600,000 had been predicted. The difference concerns € 531,000 less income than estimated, € 2,872,000 less expenditure than estimated and € 108,000 more interest received than estimated.

In 2010, the box office takings were once again lower than estimated. For instance, the actual audience capacity for the performances was 93% whereas 95% had been estimated. The successful sponsor relationship with CMS Derks Star Busmann was continued in 2010 and will be continued and further expanded in 2011. In addition, co-production agreements resulted in extra income in 2010. The interest received was higher than estimated because the interest payments of banks recovered to some extent in 2010 in relation to the time of drawing up the budget.

The structural subsidy of the Dutch Ministry of Education, Cultural Affairs and Science was € 463,000 less than estimated, because the ministry did not apply wage and price indexation in 2010 while in the budget it had been expected to do so. If the Dutch Ministry of Education, Cultural Affairs and Science had applied wage and price indexation then the result would have been nearly positive.

Despite lower revenues than estimated, management has succeeded in reducing the estimated, sharply negative result to a much lower negative result. This was primarily achieved by reducing the activity costs by € 2,574,000 in relation to the budget, evenly distributed across personnel and material activity costs, by working more efficiently and planning rehearsals more effectively. In addition, the productions were produced at less expense with regard to the material production costs.

De Nederlandse Opera sluit 2010 af met een negatief exploitatie-resultaat van € 486.000 terwijl een negatief resultaat van € 2.600.000 was begroot. Het verschil betreft € 531.000 lagere baten dan begroot, € 2.872.000 lagere lasten dan begroot, € 108.000 hogere rentebaten dan begroot.

In 2010 blijven de inkomsten uit recettes opnieuw achter bij de begroting. Zo is het werkelijke bezettingspercentage voor de voorstellingen 93% terwijl 95% was begroot. De succesvolle sponsorrelatie met CMS Derks Star Busmann is gecontinueerd in 2010, en zal in 2011 worden voortgezet en verder worden uitgebreid. Daarnaast hebben coproductieafspraken tot extra inkomsten geleid in 2010. De rentebaten zijn hoger dan begroot omdat de rentevergoedingen van banken zich in 2010 enigszins hebben hersteld t.o.v. het moment van vaststelling van de begroting.

De structurele subsidie van het Ministerie van OCW is € 463.000 lager dan begroot omdat het ministerie in 2010 geen loon- en prijsbijstelling heeft toegepast terwijl hiermee in de begroting wel rekening is gehouden. Indien het ministerie van OCW wel een loon- en prijsbijstelling zou hebben toegepast, dan was sprake geweest van een vrijwel sluitend resultaat ten opzichte van de begroting 2010.

Ondanks lagere inkomsten dan begroot is het de directie gelukt om het begrote, fors negatieve resultaat om te buigen naar een veel lager negatief resultaat. Dit komt vooral door de verlaging van activiteitenlasten met € 2.574.000 ten opzichte van de begroting, gelijkelijk verdeeld over personele en materiële activiteitenlasten, door doelmatiger te werken en door een meer efficiënter planning van repetities. Bovendien zijn de producties wat betreft de materiële productiekosten goedkoper geproduceerd.

Future prospects

De Nederlandse Opera has set itself the goal of maintaining the high audience capacity percentages with ambitious and challenging programming. In 2011 an even stronger emphasis on cost management will be required. This is not an easy task because the programming and the associated contracting of the artistic teams have to be determined well in advance. The 2011 estimate shows a negative operating result of €1,238,000, due to the ambitious programming and the reduced subsidy of the Dutch Ministry of Education, Cultural Affairs and Science. A total of 95 regular performances have been planned, of which 12 will take place outside of the Muziektheater.

Set Workshop

On the basis of the decision of the board of directors and the Board of Governors, the Set Workshop renovation project was started in 2010. The project involves the construction of an assembly shop with a twenty-metre-high stage tower, enabling the construction of a set in its entirety in the Set Workshop. This opens up the possibility of also constructing sets for third parties and also saves twenty days of stage time annually, since set construction will no longer need to be completed in the Muziektheater. It is expected that the renovated building will be ready for full use by around late 2012.

Toekomstverwachtingen

De Nederlandse Opera heeft zich als doel gesteld om met een ambitieuze en uitdagende programmering de hoge bezettingspercentages te handhaven. In 2011 zal nog scherper op kostenbeheersing worden gestuurd. Dit is niet eenvoudig, omdat de programmering en de daarbij behorende contractering van de artistieke teams al ruim van te voren vastliggen. De begroting 2011 heeft een negatief exploitatieresultaat van € 1.238.000 vanwege de ambitieuze programmering en een afnemende subsidie van het ministerie van OCW. Er zijn in totaal 95 reguliere voorstellingen gepland waarvan 12 buiten het Muziektheater.

Decoratelier

Op basis van het besluit van het bestuur en de Raad van Toezicht is in 2010 begonnen met het project Renovatie Decoratelier. In het project wordt uitgegaan van de aanleg van een montagehal met een twintig meter hoge toneeltoren, zodat een decor in zijn geheel gebouwd kan worden in het Decoratelier. Dit biedt de mogelijkheid om ook decors voor derden te bouwen, en geeft bovendien een besparing van twintig dagen toneeltijd per jaar omdat decors niet meer afgemaakt hoeven te worden in het Muziektheater. De verwachting is dat het verbouwde pand circa eind 2012 volledig in gebruik kan worden genomen.

Balans per 31 december 2010 (na resultaatbestemming)

In duizenden euro's

	31 december 2010	31 december 2009
Activa		
Materiële vaste activa:		
Gebouw	-	222
Inventaris	242	245
In uitvoering	75	50
Vaste activa	317	517
Vorraden	916	854
Vorderingen	1.578	1.518
Liquide middelen	15.249	15.648
Vlottende activa	17.743	18.020
Totale activa	18.060	18.537
	31 december 2010	31 december 2009
Passiva		
Algemene reserve	1.011	1.011
Risicoreserve	2.000	2.000
Overige bestemmingsreserves	5.335	7.682
Bestemmingsfonds OCW	3.883	2.022
Eigen vermogen	12.229	12.715
Voorzieningen	278	358
Kortlopende schulden	5.553	5.464
Totale passiva	18.060	18.537

De jaarrekening is gecontroleerd door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. en is voorzien van de goedkeurende accountantsverklaring.

Functionele exploitatierekening

In duizenden euro's

	begroting 2010	rekening 2010	rekening 2009
Baten			
Directe opbrengsten:			
publieksinkomsten	8.553	8.215	8.627
sponsorinkomsten	190	177	175
overige inkomsten	425	531	837
Indirecte opbrengsten	100	188	147
Totale Opbrengsten	9.268	9.111	9.786
Subsidie OCW Cultuurnota	25.941	25.526	25.737
Overige bijdragen	10	50	45
Totale baten	35.219	34.687	35.568
	begroting 2010	rekening 2010	rekening 2009
Lasten			
Beheerlasten personeel	1.840	1.673	1.667
Beheerlasten materieel	2.309	2.177	2.115
Totale Beheerlasten	4.149	3.850	3.782
Activiteitenlasten personeel	29.140	27.884	26.546
Activiteitenlasten materieel	5.045	3.727	4.989
Totale Activiteitenlasten	34.185	31.611	31.535
Totale lasten	38.334	35.461	35.317
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-3.115	-774	251
Saldo rentebaten/- lasten	180	288	406
Managementcorrectie	335	-	-
Exploitatieresultaat	-2.600	-486	657

Balance as of 31 December 2010 (after appropriation of profits)

In thousands of Euros

	31 December 2010	31 December 2009
Assets		
Tangible fixed assets:		
Premises	-	222
Equipment	242	245
In preparation	75	50
Fixed assets	317	517
Stocks	916	854
Accounts receivable	1,578	1,518
Liquid assets	15,249	15,648
Floating assets	17,743	18,020
Total assets	18,060	18,537
	31 December 2010	31 December 2009
Liabilities		
General reserve	1,011	1,011
Contingency reserve	2,000	2,000
Additional special purpose reserve	5,335	7,682
Special purpose fund OCW	3,883	2,022
Equity	12,229	12,715
Provisions	278	358
Short-term debts	5,553	5,464
Total liabilities	18,060	18,537

The annual report and accounts have been verified by PricewaterhouseCoopers Accountant N.V. and are accompanied by the auditors' report.

Functional income and expenditure account

In thousands of Euros

	budget 2010	account 2010	account 2009
Income			
Direct revenue:			
ticket sales	8,553	8,215	8,627
sponsoring	190	177	175
other income	425	531	837
Indirect revenue	100	188	147
Total revenue	9,268	9,111	9,786
Subsidy Culture budget OCW	25,941	25,526	25,737
Other contributions	10	50	45
Total income	35,219	34,687	35,568
	budget 2010	account 2010	account 2009
Expenditures			
General costs: personnel	1,840	1,673	1,66
General costs: non-staff expenditure	2,309	2,177	2,11
Total general costs	4,149	3,850	3,782
Activity costs: personnel	29,140	27,884	26,546
Activity costs: non-staff expenditure	5,045	3,727	4,989
Total activity costs	34,185	31,611	31,535
Total expenditures	38,334	35,461	35,317
Balance from normal operations	-3,115	-774	251
Balance of interest income/expenditures	180	288	406
Management correction	335	-	-
Result	-2,600	-486	657

Tableau de la troupe (op 1 mei/as of 1 May 2011)

Stichting/
Foundation
De Nederlandse
Opera

**Raad van Toezicht
Supervisory Board**
Antony Burgmans

voorzitter / chairman
Jean-François van
Boxmeer
Victor Halberstadt
Sir Peter Jonas
Joanne Kellermann
Ing Yoe Tan

**Directie
Management**

Pierre Audi
artistiek directeur
artistic director
Truze M. Lodder
zakelijk directeur
managing director

**Artistieke zaken
Artistic affairs**

Hein Mulders
hoofd/head

Planning/Planning

Liesbeth Kruyt
hoofd/head

**Dramaturgie
Dramaturgy**

Klaus Bertisch

**Muziekbibliotheek
Music library**

Ed Versteeg
hoofd/head

**Communicatie
Communications**

Marc N. Chahin
hoofd/head

**Fondsenwerving
en relatiebeheer/
Fundraising**

Vroukje Boenk
manager

Koor/Chorus

Martin Wright
artistiek leider
artistic leader

Jannie Fransman
zakelijk leider
chorus manager

Stichting / Foundation
Het Muziektheater Amsterdam

**Raad van Toezicht
Supervisory Board**
Antony Burgmans

voorzitter / chairman
Victor Halberstadt
Bernadette Langius
Jos Nijhuis

**Directie
Management**

Truze M. Lodder
voorzitter / chairman
Pierre Audi
Ted Brandsen
Stijn Schoonderwoerd

Frans Huneker
technisch directeur/
technical director

Marga Wobma-Helmich

adjunct-directeur
educatie, participatie
en programmering/
director of education,
participation and
programming

**Financiën
Financial department**

Sandra Post
financieel manager/
financial manager

**Personeel en
organisatie**

Human resources
Huib Meijer †
hoofd/head

**Ondernemingsraad
Works council**

Merel van Tongeren
voorzitter / chairman

Productie- en
voorstellingsleiding
Production and stage
management

Dein Schmidt
hoofd/head

Technische organisatie
Technical Organization

Frans Huneker
directeur / director
Albert verschoor †
artistiek supervisor
artistic supervisor

**Decoratelier
Set workshop**

Rolf Hauser
hoofd/head

**Onderhoud
theatertechniek**

**Technical
maintenance**
Dirk Bakker
hoofd/head

**Toneeldienst
Stage services**

Hugo van Uum
hoofd/head

Peter Bouwknegt
adjunct-hoofd
deputy head

Fred Hendriks
adjunct-hoofd/
toneelmeester

deputy head/
stage manager

**Belichtingsdienst
Lighting department**

Hugo van Uum
hoofd/head

Pieter Huijgen
adjunct-hoofd
deputy head

**AVC-dienst
AVC department**

Hans-Willem de Haan
hoofd/head

**Rekwisietendienst
Props department**

Erik de Haan
Fernando Vidal Ferreira
hoofden/heads

Theaterorganisatie
Theater Organization
Muziektheater

Marion Cornelissen
directeur / director

**ICT & Automatisering
ICT department**

Fedor van Elwijk
hoofd/head

**Publieksbegeleiding
en horeca**

**Front of house and
catering**

Bas Schotsman
hoofd/head

Kostuums/
kap & grime
Costumes/
Wigs and make-up

Robby Duiveman
directeur / director

**Kostuumafdeling Opera
Costume department
Opera**

Hildegard Jöris
coördinator
kostuumproductie
supervisor costume
production

**Kap- en grimeafdeling
Wig and make-up
department**

Alexander Kinds
hoofd/head

Colofon/Colophon

Uitgave/A publication of

De Nederlandse Opera

Artistiek directeur

Artistic director

Pierre Audi

Zakelijk directeur

Managing director

Truze M. Lodder

Hoofredactie/Editors-in-chief

Marc N. Chahin

Tanja Mlaker

Tekstredactie/Text editor

Frits Vliegenthart

Redactionele bijdragen/Contributors

Klaus Bertisch, Marc N. Chahin,

Michiel Jongejan, Jappe Groenendijk,

Tanja Mlaker, Huib Meijer, Sandra Post,

Lena Vizey en Frits Vliegenthart

Engelse vertalingen

English translations

Jonathan Reeder

Frances The

Grafisch ontwerp en opmaak

Graphic design and layout

Lex Reitsma, mmv Bas van Vuurde

Productie/Production

Marjolijn Vis

Fotografie en beeld

Photography and illustrations

Clärchen & Matthias Baus: p. 17, 21, 40, 41, 54, 62, 68

Hans van den Bogaard: p. 56

Marco Borggreve: p. 64, 72

Studio 't Brandt Weer: p. 36

Swinkels van Hees: p. 23

Hans Hijmering: p. 46

Klaus Lefebvre: p. 70

Christophe Olinger: p. 58

Lex Reitsma: p.34

Monika Rittershaus: cover, p.12/13, 14, 15, 18/19, 20, 50, 60, 66

A.T. Schaeffer: p. 11, 48

Druk/Printing

SDA Print + Media

Binden/Binding

Boekbinderij Mosmans b.v., Pijnacker

Oplage/Circulation

1000 exemplaren/copies

De NEDER
LANDSE
OPERA

www.dno.nl

